

Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Ekonomická fakulta

Katedra práva

Diplomová práce

Bilance České republiky vůči rozpočtu EU

Vypracovala: Dominika Filakovská

Vedoucí práce: Ing. Martina Krásnická, Ph. D.

České Budějovice 2019

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Dominika FILAKOVSKÁ**
Osobní číslo: **E17489**
Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**
Název tématu: **Bilance České republiky vůči rozpočtu EU**
Zadávající katedra: **Katedra práva**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Česká republika každoročně přispívá určitou částkou do Evropského rozpočtu a zároveň čerpá prostředky z dotačních fondů Evropské unie. Cílem práce je zhodnocení vztahu bilance České republiky a rozpočtu Evropské Unie. a zhodnocení čerpání dotací Českou republikou.

Metodický postup:

- 1) Literární přehled - studium odborné literatury a právních předpisů dané problematiky. Vymezení bilance České republiky a rozpočtu Evropské Unie.
- 2) Praktická část - Vymezení pozice České republiky vůči rozpočtu EU. Analýza čerpání dotací z Evropského rozpočtu. Zhodnocení. Návrhy a opatření.

Rámcová osnova:

- 1) Úvod
- 2) Teoretická část
- 3) Metodický postup a cíle práce
- 4) Praktická část
- 5) Závěr

Rozsah grafických prací: **dle potřeby**

Rozsah pracovní zprávy: **50-60 stran**

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

Baldwin, & Richard, E. (2012). *The economics of European integration.* London: McGraw-Hill Higher Education.

Hallerberg, & Mark. (2010). *Fiscal governance in Europe.* New York: Cambridge University Press.

Hrubý, R., & Krásnická, M. (2012). *Introduction to the EU law/ Úvod do práva EU.* Praha: Alfa.

König, P. (2009). *Rozpočet a politiky Evropské unie: příležitost pro změnu.* Praha: C. H. Beck.

Moloney, N. (Leden 2017). *The European Union in International Financial Governance.* Načteno z JSTORE: <http://www.jstor.org/stable/10.7758/rsf.2017.3.1.08>

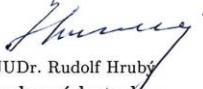
Vedoucí diplomové práce: **Ing. Martina Krásnická, Ph.D.**
Katedra práva

Datum zadání diplomové práce: **16. března 2018**

Termín odevzdání diplomové práce: **12. dubna 2019**

doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.
děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13
270 05 České Budějovice

JUDr. Rudolf Hrubý
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 22. března 2018

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji diplomovou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47 zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním mé diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne

Bc. Dominika Filakovská

Poděkování

Ráda bych poděkovala paní Ing. Martině Krásnické, Ph. D. za odborné vedení práce a cenné rady, které mi pomohly diplomovou práci vyhotovit. Rovněž bych ráda poděkovala paní Ing. Martině Novotné, Ph. D. za odbornou konzultaci v oblasti hospodářské statistiky. Dále bych ráda poděkovala své rodině a přátelům, kteří mě při mém studiu podporovali.

Obsah

1. ÚVOD	8
2. LITERÁRNÍ REŠERŠE.....	10
2.1 Historie Evropské unie.....	10
2.2 Rozpočet Evropské unie	11
2.2.1. Sestavování Evropského rozpočtu	12
2.2.2 Proces schvalování rozpočtu	16
2.2.3 Příjmy rozpočtu EU.....	17
2.2.4 Výdaje rozpočtu EU	20
2.2.5 Víceletý finanční rámec	22
2.2.6 Víceletý finanční rámec 2014–2020	23
2.2.7 Spravování rozpočtu EU	26
2.2.8 Rozpočtová kontrola	26
2.2.9 Boj proti podvodům	28
2.2.10 Rozpočet EU na rok 2018	29
2.3 Vstup České republiky do EU	30
2.4 Vývoj čisté pozice České republiky od roku 2004 do roku 2017	32
3. CÍL A METODIKA PRÁCE	36
3.1 Cíl práce.....	36
3.2. Metody sběru dat	36
3.3 Metodika práce	36
4. PRAKTICKÁ ČÁST.....	39
4.1 Víceletý finanční rámec 2021-2027.....	39
4.1.1 Změny oproti Víceletému finančnímu rámci 2014–2020	40
4.3 Vývoj čisté pozice ČR v novém programovém období.....	44
4.3.1 Predikce plateb České republiky do Rozpočtu.....	44
4.3.2 Predikce příjmů České republiky z Evropského rozpočtu	49

4.3.3 Predikce vývoje čisté pozice ČR v letech 2019–2027	56
4.4 Konkrétní čerpání dotací v období 2014–2020	58
5. ANALÝZA VÝSLEDKŮ	62
6. ZÁVĚR.....	66
9. SUMMARY	68
7. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	70
8. SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ	74

1. ÚVOD

Evropská unie. Evropská unie je ekonomické a politické nadnárodní uskupení, které si klade za cíl zlepšit spolupráci v Evropě. Součástí Unie je v současné době 28 členských států, kterých je Česká republika součástí. Česko vstoupilo do Evropské unie na základě občanského referenda v roce 2004 a má tak vůči této instituci již 15 let určitá práva a povinnosti.

Jako každá instituce, má i Evropská unie svůj vlastní rozpočet, který jí pomáhá v efektivním rozdělování finančních prostředků. Tento rozpočet má své příjmy a výdaje. Na řešení problému je tedy jednoduší zřídit jeden centrální rozpočet, než dávat dohromady prostředky z 28 růstných rozpočtů. Financuje se jím zejména to, co by financováno nebylo, nebo by to bylo drahé financovat z vnitrostátních rozpočtů. Vytváří se každoročně a členské státy tak do něj musí rovněž každoročně přispívat určitý finanční obnos. Zároveň ale členské státy mohou čerpat tyto finanční prostředky nazpět. Rozdíl mezi tím, co do rozpočtu státy odvedly a co z něj čerpaly se nazývá čistá pozice.

Čistá pozice České republiky je v posledních letech velmi diskutované téma. Nejen v médiích je rozebíráno, zda se nám, jako České republice, malému státu v centru Evropy, vyplatí být její součástí, a co nám členství vlastně přináší. Někteří se snaží všemi možnými způsoby dokázat, že nám Evropská unie více bere, než dává. Nicméně vývoj rozdílu mezi odvody a příjmy České republiky poukazuje na to, že jsme už od roku 2004 stále čistým příjemcem peněz z Evropské unie.

Už tedy 15 let z Evropské unie dostáváme více finančních prostředků, než do ní odvádíme. Česko už získalo téměř o 700 miliard korun více, než zaplatilo. Zrealizovala se řada projektů, která by bez finanční pomoci z Evropské unie ani nebyla možná. Nicméně tato situace se bude postupem času snižovat. Česká republika se stává stále bohatším a rozvinutějším státem a nebude mít tedy v budoucnu nárok na stejnou finanční pomoc, jako tomu bylo doteď. Zůstane tedy ČR i v následujícím programovém období v letech 2021–2027 stále mezi zeměmi, které dostávají více, než do Evropské unie odvádí?

Cílem této práce je tedy seznámení s problematikou rozpočtu Evropské unie a zhodnocení vztahu bilance České republiky a rozpočtu Evropské unie. Dále také posouzení vývoje právě čisté pozice České republiky, a to i do budoucna. Zda bude i v následujících letech

Česká republika více dostávat než dávat, nebo zda se to otočí, tak jako je to u prvních států Evropské unie, Německa, Francie, Velké Británie a Itálie.

2. LITERÁRNÍ REŠERŠE

2.1 Historie Evropské unie

Pojem globalizace se v podmínkách integračního úsilí stal pro investory, politiky a spotřebitele velice důležitý. Díky přínosům globální integrace se například rozvojové země byly schopny vydat na cestu přiblížení zemím vyspělým.

Především 90. léta pocítila významný vzestup na cestě globální hospodářské integrace při výrazném posílení několika regionálních integračních uskupení, především Evropské unie. (Zahradník, 2003)

Evropská unie vznikla s cílem ukončit časté rozpory mezi sousedy, jež vygradovaly v druhou světovou válku. V roce 1950 začalo hospodářské a politické sjednocování zemí Evropy v rámci Evropského společenství uhlí a oceli. Jeho cílem bylo zajistit trvalý mír. Mezi šest zakládajících zemí patřila Belgie, Francie, Itálie, Lucembursko, Německo a Nizozemsko. V roce 1957 podepisují tyto země rovněž i založení Evropského hospodářského společenství a Smlouvu o založení Evropského společenství pro atomovou energii. To se mělo stát převážně prostorem pro vytvoření širšího společného trhu pro zboží a služby.

V 60. letech se velmi dařilo hospodářství, především i díky tomu, že země EU neuplatňovaly ve vzájemném obchodě cla. Tyto společenství měly veliký úspěch, a proto se k nim rozhodly přidat v roce 1973 i Dánsko, Irsko a Spojené království. S tím byly zavedeny nové sociální a environmentální politiky a v roce 1975 byl založen Evropský fond pro regionální rozvoj.

V roce 1981 se stalo součástí Evropské unie Řecko a v roce 1986 i Španělsko a Portugalsko.

K dramatické změně Evropy došlo po pádu Berlínské zdi v roce 1989. V následujícím roce došlo ke sjednocení Německa. Země střední a východní Evropy se oprostily od vlivu Sovětského svazu, který roku 1991 zanikl.

V tom samém roce, 1991, jednaly členské země Evropského hospodářského společenství o nové smlouvě, kterou pak v Maastrichtu téhož roku přijala Evropská rada. Začleněním konceptu mezivládní spolupráce vytvořila Maastrichtská smlouva Evropskou unii. Tato smlouva byla platná od 3. listopadu 1993.

V roce 1995 se staly součástí Unie další tři státy, a to Finsko, Švédsko a Rakousko. V téže době EU připravovala vytvoření jednotné měny. Dne 1. ledna 2002 tak nahradilo euro staré měny dvanácti členských zemí a vznikla „eurozóna“. Dodnes je euro stejně jako americký dolar jednou z hlavních světových měn.

Už od poloviny 90. let začaly přípravy na nejrozsáhlejší rozšíření EU v historii. Žádost o členství podalo šest zemí bývalého sovětského bloku, mezi nimi právě i Česká republika, tři pobaltské státy, jedna bývalá jugoslávská republika a dvě středomořské země. Tyto jednání se konala od prosince 1997 do května 2004. 1. května 2004 tak přistoupilo k Evropské unii 10 zemí, a to Bulharsko, Česká republika, Maďarsko, Polsko, Rumunsko, Slovensko, Estonsko, Litva, Lotyšsko, Slovinsko, Malta a Kypr.

V roce 2007 přistoupili Bulharsko a Rumunsko a jako poslední přistoupilo v roce 2013 Chorvatsko, čímž počet členských států vzrostl na 28. Aby mohla Evropská unie čelit všem možným úkolům, bylo třeba zjednodušit a zefektivnit přijímání společných rozhodnutí. 1. prosince 2009 vstoupila v platnost Lisabonská smlouva. (Fontain, 2014)

2.2 Rozpočet Evropské unie

Rozpočet Evropské unie se zaměřuje převážně na oblasti, ve kterých má financování Evropskou unií smysl. Konkrétně financuje to, co by financováno nebylo nebo by bylo drahé to financovat z vnitrostátních rozpočtů. Řada projektů by se tak bez rozpočtu EU nemohla realizovat. Na řešení společných problémů je lepší mít jen jeden centrální rozpočet, než dávat dohromady prostředky z 28 různých rozpočtů. V průběhu let odpovědnost EU vzrostla a rozpočet tak nyní financuje velké spektrum činností v zájmu všech občanů Evropské unie.

V současné době Evropská unie ze svého rozpočtu věnuje 94 % na projekty v členských státech i za jejich hranicemi. Každý obyvatel EU má na tomto rozpočtu zásluhu a pomáhá milionům studentů, tisícům vědců, městům i nespočtým regionům a nevládním organizacím. Zbýlých 6 % je věnováno na administrativu EU, jsou to tzv. provozní náklady EU. Ty zahrnují náklady všech orgánů EU, včetně nákladů na překladatelské a tlumočnické služby, které jsou zapotřebí k tomu, aby byly všechny potřebné informace zprostředkovány ve všech úředních jazycích Evropské unie.

Evropská unie nejčastěji přispívá na zdravější a bezpečnější potraviny, na nové a lepší silnice, železnice a letiště, kvalitnější vzdělání, na čistější životní prostředí a na vyšší

bezpečí na vnějších hranicích EU. Po celém světě poskytuje pomoc a podporu lidem v nouzi. (Evropská komise, 2014)

2.2.1. Sestavování Evropského rozpočtu

Rozpočet EU musí být sestavován a prováděn v souladu se zásadami, které jsou uvedeny v nařízení EU a Euratomu. Konkrétně se jedná o nařízení č. 966/2012 Evropského parlamentu a Rady ze dne 25. října 2012, kterým se stanoví finanční pravidla o souhrnném rozpočtu Unie a o zrušení nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002.

Jedná se o následující zásady:

1. Zásada jednotnosti a správnosti rozpočtu (principle of unity and accuracy)
2. Zásada ročního rozpočtu (principle of annuality)
3. Zásada vyvornosti (principle of equilibrium)
4. Zásada zúčtovací jednotky (principle of unit of account)
5. Zásada univerzality (principle of universality)
6. Zásada specifikace (principle of specification)
7. Zásada řádného finančního řízení (principle of sound financial management)
8. Zásada transparentnosti (principle of transparency)

(Ministerstvo financí, Rozpočet EU na rok 2018, 2018)

Zásada jednotnosti a správnosti rozpočtu

Zásadou jednotnosti a správnosti rozpočtu se rozumí, že všechny příjmy a výdaje Evropské unie musejí být při financování z rozpočtu zpracovány do jednoho dokumentu. Pro tuto zásadu existují zvláštní pravidla o zásadě jednotnosti a správnosti rozpočtu, které jsou následující:

- příjem nebo výdaj lze uskutečnit pouze za předpokladu, že je zaznamenán v některé rozpočtové položce
- výdaje mohou být přiděleny závazku nebo schváleny jen v rámci schválených prostředků,
- do rozpočtu mohou být začleněny jen prostředky, které jsou považovány za nezbytné,

- úrokové výnosy z plateb předběžného financování uskutečněných z rozpočtu nenáleží Evropské unii za předpokladu, že to nevyplývá z pověřovacích dohod jiných než pověřovacích dohod uvařených s třetími zeměmi nebo subjekty jimi určenými. (Evropská unie, 2012)

Zásada ročního rozpočtu

Veškeré prostředky, které jsou zapsané do rozpočtu, se schvalují na dobu jednoho rozpočtového roku. Rozpočtový rok pokaždé začíná 1. ledna daného roku a končí 31. prosince. V případě financování dlouhodobých aktivit či víceletých finančních programů je od konce 80. let zavedeno rozdělení na přidělení prostředků na závazky a přidělení prostředků na platby. Přidělení prostředků na závazky odpovídají výdajům a přidělení prostředků na platby odpovídají příjmům rozpočtu Evropské unie. (König & kol., 2009)

Zásada vyrovnanosti

Příjmy a výdaje rozpočtu Evropské unie musí být vyrovnané. Unie si nemůže půjčovat finanční prostředky na vyrovnání deficitu rozpočtu. Bilance je dána rozdílem mezi příjmy a položkami plateb daného roku včetně převedených výdajů daného roku. (König & kol., 2009)

Zůstatek každého rozpočtového roku je zapisován do rozpočtu roku následujícího jako příjem v případě přebytku nebo jako prostředky na platby v případě schodku. Přesto, že je rozpočet sestavován odhadem, většinou končí přebytkem. (Evropská unie, 2012)

Zásada zúčtovací jednotky

Rozpočet a Víceletý finanční rámec se sestavují a plní v jednotné měně, a to v eurech.

Zásada universálnosti

Celkové příjmy musí pokrýt celkové prostředky na platby. Tyto příjmy se používají na financování všech výdajů. Pro financování specifických výdajů se využívají vnitřní a vnější účelové vázané příjmy. Vnější účelové vázané příjmy jsou následující:

- finanční příspěvky členských států na určité výzkumné programy,
- finanční příspěvky členských států a třetích zemí a finanční příspěvky právnických či fyzických osob na určité programy nebo projekty vnější pomoci financované Unií a spravované Komisí jejích jménem,
- úroky z vkladů a pokuty stanovené v nařízení Rady,
- příjmy určené na zvláštní účely, např. příjmy z nadací, dotací, darů a odkazů,
- finanční příspěvky třetích zemí nebo subjektů mimo EU,

- účelově vázané příjmy

Mezi vnitřní účelově vázané příjmy jsou zařazeny následující příjmy:

- příjmy od třetích osob za dodávky zboží, poskytnutí služeb nebo stavební práce provedené na jejich žádost
- výnosy z prodeje vozidel, vybavení, zařízení, materiálů a vědeckých a technických přístrojů,
- příjmy plynoucí ze zpětného získání neoprávněně vyplacených částek,
- příjmy z úrokových výnosů z plateb předběžného financování,
- výnosy z dodávek zboží a poskytnutí služeb a stavebních prací ostatním útvarům uvnitř orgánu,
- přijaté platby pojistného plnění,
- příjmy z pronájmu,
- příjmy z prodeje tiskovin a filmů,
- finanční prostředky vrácené v rámci určitého finančního nástroje,
- příjmy z následné úhrady daní.

(Evropská unie, 2012)

Zásada specifikace

Každá položka musí mít vlastní účel a musí být orientovaná na konkrétní cíl, aby bylo možné se vyhnout záměně položek. Prostředky jsou věcně členěny do hlav a kapitol. Evropský rozpočet má tedy pevnou strukturu obsahující jak horizontální členění na souhrnnou bilanci příjmů a institucionální oddíly, tak vertikální dělení obou horizontálních větví na hlavy a kapitoly. Na základě této struktury je možné identifikovat jednotlivé příjmy a výdaje rozpočtu. Tím je možné zabránit nejasnostem při rozdělování výdajů. (König & kol., 2009)

Rada dále v zásadě specifikace stanovuje podmínky pro převod prostředků mezi položkami rozpočtu. Každý orgán s výjimkou komise je oprávněný ve svém oddíle převádět následující prostředky:

- mezi hlavami mohou orgány převádět prostředky do maximální výše 10 % prostředků pro daný rozpočtový rok uvedených v rozpočtové položce,
- mezi kapitolami a články se mohou prostředky převádět neomezeně.

Veškeré převody mezi hlavami vyšší než 10 % musí být schváleny Parlamentem a Radou.

Komise může ve svém vlastním oddíle provádět převody prostředků mezi články a v rámci každé kapitoly mezi články. Pokud se jedná o výdaje na zaměstnance a správní výdaje, může Komise převádět prostředky mezi hlavami v maximální výši 10 % prostředků výchozí hlavy a maximálně do výše 30 % prostředků cílové hlavy. V případě provozních výdajů, maximální výše převedených prostředků je opět maximálně 10 %. Při přesunech ve výdajích na zaměstnance v maximální výši 5 %, které proběhly v posledních dvou měsících kalendářního roku, stačí informovat Radu a Parlament do dvou týdnů po rozhodnutí Komise.

Zásada řádného finančního řízení

Nakládání s prostředky nesmí být v rozporu se zásadou řádného finančního řízení, tj. se zásadami hospodárnosti, účinnosti a účelnosti.

Zásada hospodárnosti vyžaduje, aby byly zdroje, které daný orgán využívá, k dispozici ve správnou dobu, v dostatečném množství, v přiměřené kvalitě a za nejvýhodnější cenu.

Zásada účinnosti se týká docílení co nejlepšího vztahu mezi použitými zdroji a dosaženými výsledky.

Zásada účelnosti se zaměřuje na dosažení konkrétních stanovených cílů a výsledků.

Rozpočet slouží k financování aktivit, které jsou jasně stanovené, měřitelné, dosažitelné, významné a časově vymezené. Je plněn s uplatněním účinné a účelné vnitřní kontroly. Vnitřní kontrolou se rozumí postup, který je použitelný ve všech úrovních řízení a jeho smyslem je poskytovat přiměřenou jistotu, že bylo dosaženo následujících cílů:

- účinnosti, hospodárnosti a účelnosti operací,
- spolehlivosti výkazů,
- ochrany majetku a informací,
- předcházení podvodům a nesrovnalostem,
- náležitého řízení rizik souvisejících s legalitou a správností uskutečněných operací.

Účinná vnitřní kontrola spočívá v rozdělení úkolů, vhodného řízení rizik a strategii kontroly, zabránění střetu zájmů, stanovení přiměřené auditní stopy, úplnosti údajů v datových systémech. Rovněž závisí na postupech sledování dosažených výsledků, následných opatřeních reagujících na zjištěné nedostatky a pravidelném posuzování řádného fungování systému vnitřní kontroly.

Základním účelem vnitřní kontroly je provádění vhodné strategie kontroly a řízení rizik, poskytnutí přístupu k výsledkům provedených kontrol všem příslušným článkům, včasné uplatňování nápravných opatření, jasné a jednoznačné právní předpisy, odstranění několikanásobných kontrol a zlepšování poměru nákladů a přínosů kontrol.

Zásada transparentnosti

Rozpočet je sestavován a plněn a účty jsou předkládány v souladu se zásadou transparentnosti. Rozpočet, který je přijatý s konečnou platností se z podnětu předsedy Evropského parlamentu vyhlásí v Úředním věstníku Evropské unie. Musí být zveřejněn do tří měsíců ode dne, kdy je prohlášen za přijatý s konečnou platností. Konsolidovaná roční účetní závěrka a zprávy o rozpočtovém a finančním řízení vypracované orgány jsou rovněž zveřejněny v Úředním věstníku Evropské unie. (Evropská unie, 2012)

2.2.2 Proces schvalování rozpočtu

Proces schvalování rozpočtu EU začíná návrhem rozpočtu. Všechny orgány instituce EU vyhotoví do 1.července daného roku odhady svých výdajů na příští rok. Komise tyto odhady sloučí do návrhu ročního rozpočtu, který nejdéle 1. září předloží Evropskému parlamentu a Radě Evropské unie.

Druhým krokem schvalování je předání postoje Rady Evropské unie. Rada svůj postoj předá Parlamentu, a to nejpozději do 1. října spolu s odůvodněním postoje.

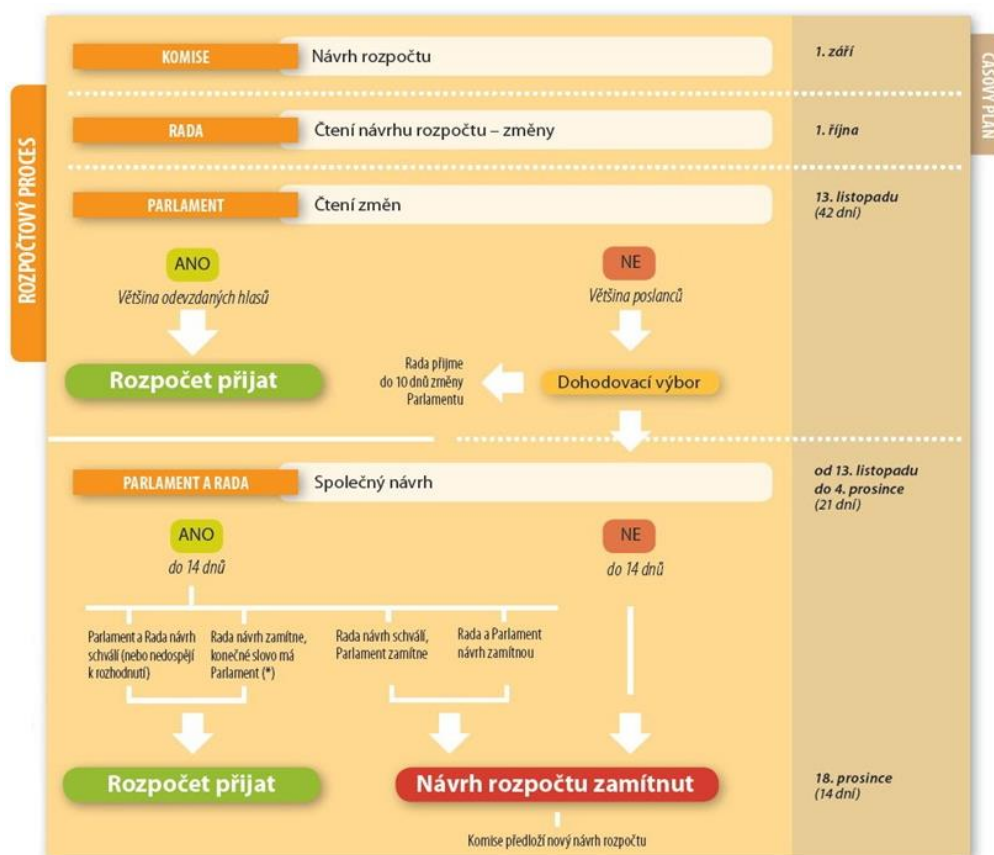
Parlament má 42 dnů na to, aby postoj Rady buďto schválil, nebo jej většinou hlasů všech svých členů změnil. Poslanci Parlamentu hlasují o postoji, připraveném Rozpočtovým výborem, a jakýchkoli předložených pozměňovacích návrzích na říjnovém zasedání, které se koná za účasti všech členů. Pokud tedy Parlament postoj Rady schválí nebo pokud postoj nezaujme, je rozpočet považován za přijatý. Avšak Parlament obvykle přijímá změny a pozměněné znění je opět překládáno Radě. V tomto případě předseda Parlamentu svolává schůzi dohodovacího výboru. Pokud Rada informuje Parlament, že všechny jeho pozměňovací návrhy přijala, dohodovací výbor se nesejde.

Další fází schvalovacího procesu je dohodovací řízení. Tato fáze je uskutečňována za předpokladu opětovného předložení pozměněného postoje Radě EU. Dohodovací výbor se skládá z 28 zástupců Rady a z totožného počtu členů, kteří zastupují parlament. Ve lhůtě 21 dní má za úkol dospět k dohodě o společném návrhu.

Poslední fází je konečné schválení rozpočtu. Pokud se dohodovací výbor dohodne na společném návrhu, má Parlament a Rada 14 dní na jeho schválení. Předseda Parlamentu poté rozpočet podepíše a prohlásí jej za přijatý s konečnou platností. Pokud se k dohodě nedospěje, Parlament společný návrh zamítne a Komise musí předložit nový návrh rozpočtu. Pokud však zamítne společný návrh Rada, Parlament ho i tak může přijmout. (European Parliament, 2017)

Na následujícím obrázku je vyobrazené schéma procesu schvalování rozpočtu.

Obrázek 1 Schéma schvalování rozpočtu

(Evropská komise E. , Základní informace, 2015)

2.2.3 Příjmy rozpočtu EU

Rozpočet Evropské unie je financován převážně z vlastních zdrojů – téměř z 99 %. Tyto příjmy jsou vybírány členskými státy EU a převáděny do Evropského rozpočtu. Příjmy rozpočtu EU musí rovněž každoročně pokrývat roční výdaje rozpočtu a jsou stanoveny Radou po konzultaci s Evropským parlamentem.

Cílem je zajištění jisté finanční nezávislosti v souladu s pravidly rozpočtové kázně. (Delasnerie, 2018)

Na začátku každého nového období Víceletého finančního rámce musí všechny členské státy EU na základě konsensu rozhodnout o druzích a maximálních částkách, které od nich může EU v daném roce získat. Jedná se tedy o tzv. rozhodnutí o vlastních zdrojích. (Evropská komise, 2014)

Příjmy Evropského rozpočtu je možné klasifikovat následujícím způsobem:

1. „Tradiční“ vlastní zdroje

Tradiční vlastní zdroje jsou tvořeny ze cla, zemědělských poplatků a dávek z cukru a izoglukózy. Jejich výběr probíhá od roku 1970, ve kterém byly rovněž zavedeny.

2. Vlastní zdroje založené na dani z přidané hodnoty (DPH)

V současnosti má tento výběr podobu převodu procentního podílu očekávané DPH vybrané členskými státy do příjmů Unie. I přesto, že byly vlastní zdroje z DPH stanoveny v rozhodnutí z roku 1970, jejich výběr se zahájil až po dokončení harmonizace systémů DPH členských států v roce 1979. (Delasnerie, 2018)

Jedná se o jednotnou sazbu 0,3 %, která se až na výjimky používá na harmonizovaný základ DPH členských států. (Evropská komise, 2014)

3. Vlastní zdroje založené na hrubém národním produktu (HND)

Vlastní zdroj tohoto typu spočívá ve výběru jednotného procentního podílu z hrubého národního produktu členských států. Stanoví se každoročně v příslušném rozpočtovém procesu a byl vytvořen rozhodnutím rady č. 88/376/EHS.

Původně měl být tento zdroj vybírán pouze za předpokladu, že příjmy ostatních vlastních zdrojů nepokryjí v plném rozsahu výdaje, ale nyní tvoří významnou část rozpočtu EU. Zdroj z HND se od konce 90. let ztrojnásobil.

Členské státy tedy převádějí procento svého bohatství do rozpočtu EU.

4. Ostatní příjmy a zůstatek přenesený z předchozího roku

Do ostatních příjmů připadají daně, které hradí zaměstnanci EU ze svých platů, příspěvky zemí mimo EU do určitých programů Evropské unie a rovněž pokuty, které platí společnosti, u kterých bylo zjištěno, že porušují pravidla hospodářské soutěže nebo jiné právní předpisy. Pokud je rozpočet přebytkový, je zahrnut do příjmové stránky rozpočtu následujícího roku. (Delasnerie, 2018)

5. Opravné mechanismy

Do současného systému vlastních zdrojů patří také oprava rozpočtových nevyvážeností mezi příspěvky členských států. To je např. „úleva pro Spojené království“, která byla odsouhlasena v roce 1984. Spočívá v nižším příspěvku Británie, a to o dvě třetiny rozdíl mezi jeho příspěvkem a výší prostředků, které z rozpočtu dostává. Tato úleva byla upravena v roce 2007, aby se z jejího výpočtu postupně odstranily jiné než zemědělské výdaje v členských státech, které přistoupily po roce 2004. Tato oprava je financována všemi ostatními členskými státy s výjimkou Německa, Nizozemska, Rakouska a Švédska. Těmto zemím byl příspěvek k financování úlevy pro Spojené království snížen a byla jim rovněž v období 2007–2013 snížena jednotná sazba DPH. Ve stejném období byl Nizozemsku a Švédsku snížen příspěvek z HND. Pokud jde o současné opravné mechanismy, bude dále pokračovat stávající opravný mechanismus pro Spojené království a jeho financování. I v období 2014–2020 nadále trvají snížené sazby pro vlastní zdroje založený na výběru DPH pro Německo, Nizozemsko a Švédsko a hrubé snížení ročních příspěvků z HND v tomtéž období pro Dánsko, Nizozemsko a Švédsko a v období 2014–2016 i pro Rakousko. (Delasnerie, 2018)

Celkové rozpočtové příjmy na rok 2018 činí 144 680 980 690 EUR. Jednotná sazba zdroje z DPH činí 0,3 %. Výjimku tvoří Německo, Nizozemsko a Švédsko, jejichž sazba byla stanovena na 0,15 %. Sazba uplatňovaná na zdroj z HND činí 0,6524 %.

V následující Tabulce 1 je vyčísleno, kolik tvořili jednotlivé části příjmů Evropského rozpočtu v roce 2018.

Tabulka 1 Příjmy Evropského rozpočtu za rok 2018 v Kč

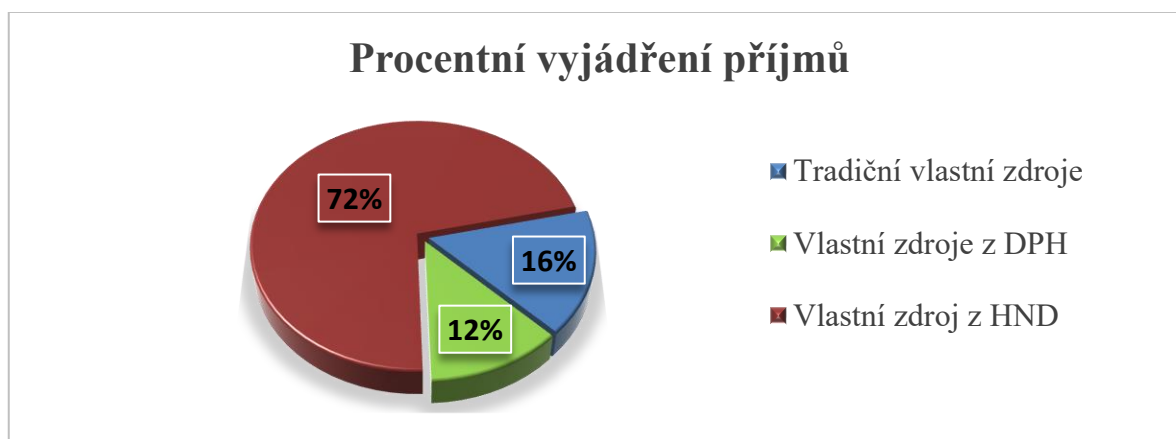
Popis	Rozpočet 2018
Tradiční vlastní zdroje	22 844 000 000
Vlastní zdroje z DPH	17 249 560 050
Vlastní zdroj z HND	102 738 774 704
Příjmy celkem	144 680 980 690

Zdroj: Evropská unie, 2018

Jak je z předchozí tabulky patrné, největším příspěvkem do příjmů Evropského rozpočtu byl příspěvek z hrubého národního produktu členských zemí, který činil 102 739 000 EUR. Druhým nejvyšším příspěvkem pak byly tradiční vlastní zdroje. Přebytek z rozpočtu 2017 činil 6 404 529 791 EUR.

V následujícím Grafu 1 jsou příjmy rozpočtu EU vyjádřeny procentuálně.

Graf 1 Procentní vyjádření příjmů

Zdroj: Vlastní zpracování

V následující Tabulce 2 je podrobněji rozebraný příspěvek České republiky do příjmů rozpočtu EU v roce 2019. Příspěvek do tradičních vlastních nákladů činil 287 500 000 kde se jednalo o cla a ostatní poplatky. Příspěvek do vlastních zdrojů z DPH činil 219 838 200 EUR. Toto číslo bylo vyčísleno tak, že se počítalo 1 % z limitovaného základu pro DPH, které činilo 732 794 000 a vynásobilo se jednotnou sazbou pro vlastní zdroj z DPH 0,3 %. Posledním příspěvkem do příjmů byly vlastní zdroje z HND, které činily 1 169 417 228 EUR. Opět je zde potvrzené, že tento příjem činí nejvyšší podíl celkových příjmů Evropského rozpočtu. Bylo vazné 1 % z hrubého národního produktu České republiky, které činilo 1 792 468 000 EUR a následně bylo vynásobeno jednotnou sazbou vlastního zdroje 0,6524062. Česká republika tak přispěla na celkových příjmech rozpočtu Evropské unie 0,96 %.

Tabulka 2 Příspěvek ČR do příjmů rozpočtu EU v roce 2019 v Kč

Popis	Příspěvek
Tradiční vlastní zdroje	287 500 000
Vlastní zdroje z DPH	219 838 200
Vlastní zdroj z HND	1 169 417 228
Celkový příspěvek	1389255428

Zdroj: Vlastní zpracování

2.2.4 Výdaje rozpočtu EU

Výdaje rozpočtu schvalují dva orgány Evropské unie, a to Rada a Parlament. Roční rozpočet musí každý rok respektovat rozpočtové stropy dohodnuté ve Víceletém finančním rámci (VFR) pro různé programy a politiky. Nástroje flexibility zajišťují, aby mohla EU v případě neočekávaných potřeb okamžitě jednat.

Cílem je financování politik EU v souladu s pravidly rozpočtové kázně a s platnými postupy a pravidly. (Miličević, 2018)

V celkových výdajích Evropského rozpočtu jsou zahrnuty výdaje všech evropských institucí. Jednoznačně největší část představují výdaje Komise, zahrnují totiž nad rámec administrativních výdajů Komise také všechny výdaje na politiky EU – např. na zemědělství a rozvoj venkova, politiku soudržnosti, výzkum, životní prostředí a vnější vztahy.

Výdaje se podrobněji člení do okruhů, které jsou obsaženy ve Víceletém finančním rámci.

(Ministerstvo financí, Rozpočet EU na rok 2018, 2018)

Výdaje neboli rozpočet můžeme rozdělit na následující tři druhy:

- Operační a správní výdaje, rozpočty jednotlivých činností,
- víceletý finanční rámec,
- nástroje flexibility a nástroje pro mimořádné situace.

Operační a správní výdaje, rozpočty jednotlivých činností

Celkový rozpočet má deset oddílů, což znamená pro každou instituci jeden oddíl. Oddíl Komise zahrnuje operační výdaje na financování činností a programů a správní výdaje na jejich provádění.

Oddíly ostatních institucí tvoří převážně správní výdaje. V roce 2018 odpovídali celkové správní výdaje celkového rozpočtu výši 160 113,5 milionu EUR.

Komise využívá rozpočtové nomenklatury, která zdroje rozděluje na základě jednotlivých oblastí politiky a činností, díky nimž je snadnější posoudit výdaje a účinnosti každé politiky EU. (Miličević, 2018)

Víceletý finanční rámec

Výdaje Evropské unie jsou stanovovány ve víceletém rámci již od roku 1988. Víceletý finanční rámec rozděluje rozpočet do jednotlivých okruhů, které odpovídají širokým oblastem politiky s výdajovými stropy, jež představují hlavní rozpočtové priority pro daný rok. Roční rozpočty tak musí být v souladu s limity stanovenými právě ve Víceletém finančním rámci.

První plánovací období bylo stanoveno na 5 let, délka následujícího období i délka nynějšího období byla stanovena na 7 let.

Mezi nejvýznamnější politiky z hlediska přidělů rozpočtových prostředků stále patří zemědělská politika a politika rozvoje venkova. Po nich následuje regionální politika.

Nástroje flexibility a nástroje pro mimořádné situace

Vyjma plánovaných výdajů na financování politik EU v rámci víceletých programů byly v rozpočtu EU vyčleněny určité finanční prostředky na potřebu reagovat na nenadále krize a situace. Tyto mimořádné nástroje se využijí například v případě hospodářských krizí, přírodních katastrof, nouzových humanitárních akcí či dalších nenadálých potřeb v členských státech, kandidátských zemích nebo také mimo EU. Toto financování poskytuje mimořádné finanční potřeby většinou nad rámec VFR.

2.2.5 Víceletý finanční rámec

V 80. letech vzniklo mezi orgány Unie napětí kvůli narůstajícímu nesouladu mezi zdroji a požadavky. Ve snaze toto napětí snížit, posílit rozpočtovou kázeň, zlepšit plánování, a tím vylepšit čerpání prostředků byla vypracována koncepcíečetého finančního rámce. První dohoda byla uzavřena v roce 1988. Obsahovala výhled financí na období 1988-1992. Tato dohoda byla rovněž známá jako „Delorsův balíček I.“, jehož úmyslem bylo zajistit prostředky nezbytné pro plnění rozpočtu Jednotného evropského aktu. Druhá dohoda byla uzavřena v roce 1993 s výhledem na období 1993-1999, známá jako „Delorsův balíček II.“. Tato dohoda umožnila zdvojnásobení finančních prostředků na strukturální fondy a navýšení stropu vlastních zdrojů. Další dohoda byla na období 2000-2006 a byla známá jako Agenda 2000. Její hlavním cílem bylo zajištění zdrojů nezbytných k financování rozšíření Evropské unie. Čtvrtá institucionální dohoda byla tentokráte na období 2007-2013.

Víceletý finanční rámec se stal na základě Lisabonské smlouvy právně závazným aktem. Nařízení o víceletém plánu obsahuje rovněž i interinstitucionální dohodu o rozpočtové kázní, spolupráci v rozpočtových záležitostech a o řádném finančním řízení.

Současný Víceletý finanční rámec je pátým v řadě a je sestaven na období 2014-2020. Byl prvním, jenž byl přijat dle nových ustanovení Lisabonské smlouvy, podle kterých musí Rada v souladu se zvláštním legislativním postupem jednomyslně přijmout nařízení o Víceletém finančním plánu poté, co obdrží souhlas Parlamentu. (Ollikainen, 2018)

2.2.6 Víceletý finanční rámec 2014–2020

Víceletý finanční rámec je členěn do šesti výdajových okruhů:

1. Inteligentní růst podporující začlenění, který se dále dělí na:
 - 1a – Konkurenceschopnost pro růst a zaměstnanost
 - 1b – Hospodářská, sociální a územní soudržnost
2. Udržitelný růst: přírodní zdroje
3. Bezpečnost a občanství
4. Globální Evropa
5. Správa
6. Náhrady

Inteligentní růst podporující začlenění

Inteligentní růst podporující začlenění se dále dělí na dva další podokruhy, a to na 1a – Konkurenceschopnost pro růst a zaměstnanost a na 1b – Hospodářská, sociální a územní soudržnost.

Součástí pod okruhu 1a – Konkurenceschopnost pro růst a zaměstnanost je financování programů Evropské unie zaměřené na konkurenceschopnost EU, na unijní programy. Jedná se konkrétně o program pro vědu a výzkum Horizont 2020, program na podporu malých a středních podniků COSME, vzdělávací program Erasmus pro všechny, program pro sociální oblast Sociální změna a inovace a na závěr programy spojené s fiskální a celní unií. Současně sem patří i Nástroj na propojení Evropy (CEF) pro financování infrastrukturních projektů v oblasti dopravy, energetiky a telekomunikací. Z pod okruhu 1a se financují i programy Galileo, Copernicus a ITER. Na tuto kategorii je vyčleněno v letech 2014-2020 zhruba 141 mil. EUR

Součástí podokruhu 1b – Hospodářská, sociální a územní soudržnost jsou rozpočtovány prostředky pro Politiku soudržnosti prostřednictvím tzv. Evropských strukturálních a investičních fondů. Do nich patří Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond a Fond soudržnosti. Dále do tohoto podokruhu patří výdaje na Iniciativu na podporu zaměstnanosti mládeže a Fond evropské pomoci pro nejvíce deprivované osoby. Na tuto kategorii je vyčleněno v letech 2014-2020 zhruba 367 mil. EUR

Udržitelný růst: přírodní zdroje

Do okruhu Udržitelného růstu patří výdaje určené zejména na Společnou zemědělskou politiku EU. Tato politika se dělí na I. a II. pilíř.

Součástí prvního pilíře jsou financovány hlavně přímé platby zemědělským subjektům a opatření na podporu zemědělského trhu. Do druhého pilíře je zahrnuto financování rozvoj venkova členských států pomocí Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova.

V Udržitelném růstu jsou dále rozpočtovány prostředky na Společnou rybářskou politiku, a to prostřednictvím Evropského námořního a rybářského fondu a současně také prostředky na ochranu životního prostředí a boj s klimatickou změnou. Na tuto kategorii je vyčleněno v období 2014-2020 přibližně 420 mil. EUR

Bezpečnost a občanství

V tomto okruhu jsou obsaženy prostředky určené na podporu ochrany a bezpečnosti občanů Evropské unie. Konkrétně se jedná o prostředky na Azylový a migrační fond a Fond pro vnitřní bezpečnost, dále na rozsáhlé informační systémy a na Mechanismus civilní obrany. Dále jsou prostřednictvím okruhu bezpečnosti a občanství financovány programy podporující veřejné zdraví, ochranu spotřebitele, kulturu a mládež. Na tuto kategorii je vyčleněno v letech 2014-2020 necelých 18 mil. EUR

Globální Evropa

Čtvrtý okruh je určen na podporu vnějších vztahů Evropské unie včetně podpory kandidátských států, rozvojových zemí a států, které s EU sousedí. Mezi největší a nejvýznamnější výdaje tohoto okruhu se řadí:

- Předvstupní nástroj (IPA),
- Evropský nástroj sousedství (ENI) a
- Nástroj pro rozvojovou spolupráci (DCI).

Mezi další nástroje je možné zařadit Evropský nástroj pro demokracii a lidská práva (EIDHR), Nástroj stability (IFS), Společná zahraniční a bezpečnostní politika (CFSP), Humanitní pomoc a Makrofinanční pomoc (MFA). Na tuto kategorii je vyčleněno v období 2014-2020 přibližně 66 mil. EUR

Správa

Okruh Správa slouží k financování administrativy Evropské unie. Patří sem prostředky na administrativní výdaje institucí a orgánů EU včetně výdajů na zaměstnance, dále

prostředky na tzv. evropské školy a na penzijní systém EU. Na tuto kategorii je vyčleněno v letech 2014-2020 zhruba 69 mil. EUR

Náhrady

Poslední, šestý okruh, představuje prostředky pro státy, které nově přistoupili k EU. Dva následující roky po přistoupení mají státy nárok na rozpočtové náhrady, které jim kompenzují nárůst výdajů v souvislosti s jejich přistoupením. V období 2014-2020 jde prozatím o Chorvatsko, které přistoupilo k Evropské unii v roce 2013. Na tuto kategorii je vyčleněno v letech 2014-2020 pouhých 29 mil. EUR

V následující Tabulce 3 je konkrétně vyčíslený Víceletý finanční rámec pro roky 2014-2020. Největší výdaje plynou do prvního okruhu – Inteligentního růstu podporujícího začlenění. Druhou největší položkou výdajů je druhý okruh, Udržitelný růst.

Celkové závazky za toto období činí 1 082 551 miliard Kč.

Tabulka 3 Víceletý rozpočtový rámec 2014-2020

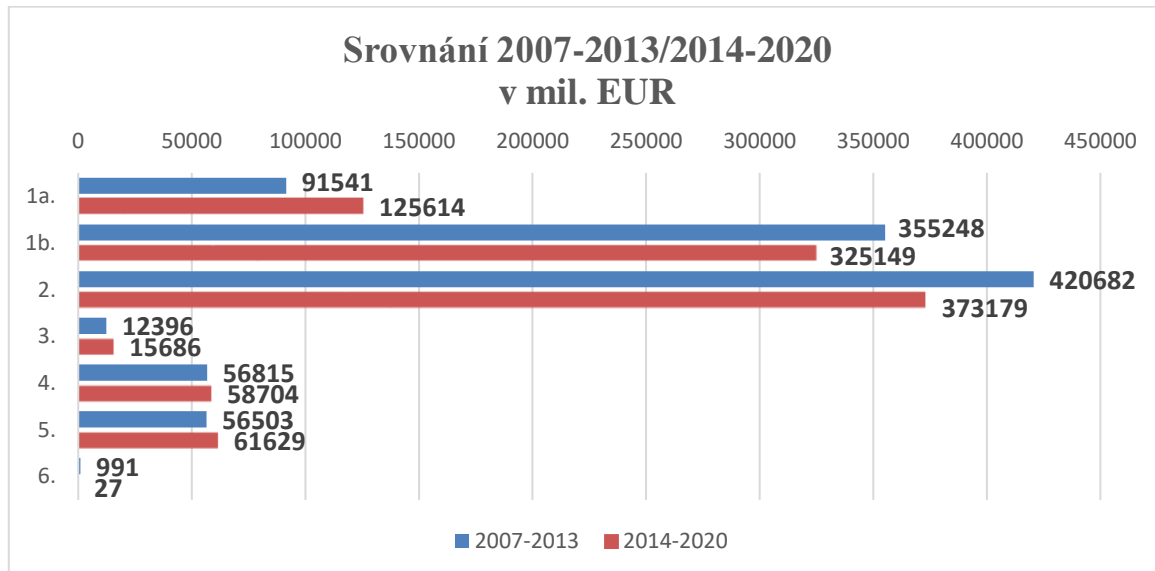
mil. EUR v běžných cenách	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2014-2020
1. Inteligentní růst podporující začlenění	63 972	66 812	69 304	72 342	75 270	78 751	82 466	508 918
1a Konkurenceschopnost pro růst a zaměstnanost	16 457	17 553	18 345	19 794	21 095	22 927	25 026	141 197
1b Hospodářská, sociální a územní soudržnost	47 434	49 171	50 864	52 447	54 065	55 707	57 316	367 005
2. Udržitelný růst: přírodní zdroje	59 304	59 598	59 908	60 191	60 267	60 344	60 422	420 035
výdaje na přímé platby a tržní opatření	44 130	44 368	44 628	44 863	44 889	44 916	44 942	312 737
3. Bezpečnost a občanství	2 179	2 246	2 378	2 514	2 655	2 801	2 950	17 723
4. Globální Evropa	8 335	8 750	9 142	9 432	9 824	10 269	10 509	66 261
5. Administrativa	8 721	9 076	9 483	9 919	10 346	10 787	11 254	69 585
6. Náhrady	29	0	0	0	0	0	0	29
Závazky celkem	142 539	146 482	150 215	154 398	158 363	162 952	167 602	1 082 551
Platby celkem	135 866	141 901	144 685	142 771	149 074	153 362	156 295	1 023 956

Zdroj: Ministerstvo financí, 2015

V následujícím grafu je vyjádřeno srovnání Víceletých finančních rámců z let 2007-2013 a 2014-2020. Z grafu je patrné, že výdaje plynoucí do okruhu 1a jsou v letech 2007-2013 nižší než v letech následujících. V okruhu 1b je to právě naopak. V okruhu Udržitelného

růstu je vyšší odliv prostředků patrný rovněž v letech 2007-2013. U ostatních okruhů Víceletého finančního rámce byly vyšší výdaje vyčísleny v letech 2014-2020, nicméně jen o nepatrný rozdíl v porovnání s ostatními výkyvy.

Graf 2 Srovnání Víceletých finančních rámců

Zdroj: Evropská komise, 2018

2.1.7 Spravování rozpočtu EU

Rozpočet EU musí být neustále vyrovnaný, proto nikdy není v deficitu, nikdy nevytváří dluh a vydává pouze to, co drží. Roční rozpočet tedy odpovídá dlouhodobému rozpočtovému plánu, tzv. Víceletému finančnímu rámci.

Hlavní rozpočtové priority se plánují nejméně na 5 let, obvykle je to na 7 let. Stanoví se maximální roční limity výdajů EU zvaných stropy a v několika politických oblastech známých jako položky. V každé rozpočtové oblasti se financuje prostřednictvím programů či fondů. (Evropská komise E. , Politiky Evropské unie: Rozpočet, 2014)

2.2.8 Rozpočtová kontrola

Kontrola plnění Rozpočtu Evropské unie se provádí ve všech orgánech a institucích EU i na úrovni všech členských států. Účetní dvůr a Parlament vykonávají kontrolní činnost na různých úrovních. Parlament posuzuje každý rok plnění rozpočtu v rámci postupu udělování absolutoria Evropské komisi a ostatním orgánům a agenturám Unie.

Hlavním cílem kontroly rozpočtu je zajistit legalitu, správnost a řádné finanční řízení rozpočtových operací a systémů finanční kontroly řízení evropského rozpočtu.

Kontrola rozpočtu se tedy provádí na dvou úrovních, a to na:

- kontrola na úrovni členských států,
- kontrola na úrovni Unie.

Kontrola na úrovni členských států

Primární kontrolu příjmů a výdajů provádějí z velké části samotné orgány členských států, které si uchovaly své pravomoci, zejména pokud jde o tradiční vlastní zdroje. Pro tuto oblast mají k dispozici jednotlivé postupy pro výběr a kontrolu příslušných finančních prostředků.

Rada dne 26. května 2018 přijala soubor legislativních opatření, včetně nového rozhodnutí o vlastních zdrojích, a pro období 2014-2020 zavedla v systému vlastních zdrojů několik změn. Nová úprava pro vlastní zdroje tedy platí od 1. října 2016, kdy toto rozhodnutí vstoupilo v platnost, a používají se se zpětnou platností od 1. ledna 2014.

Rozpočtová kontrola také probíhá v rámci boje proti podvodům. Výdaje Evropského zemědělského záručního fondu, Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a strukturálních fondů nejprve kontrolují orgány členských států.

Kontrola na úrovni Unie

Kontrolu na úrovni Unie je možné dále členit na:

- vnitřní kontrolu,
- vnější kontrolu a
- politickou kontrolu.

Vnitřní kontrola

Kontrolu v každém orgánu Evropské unie provádějí schvalující osoby a účetní a následně interní auditor daného orgánu.

Vnější kontrola

Vnější kontrola je prováděna účetními dvory členských států a zejména Evropským účetním dvorem. Účetní dvůr každoročně předkládá rozpočtovému orgánu detailní zprávy v souladu s článkem 287 SFEU, tedy:

- prohlášení o věrohodnosti účetnictví a o legalitě a správnosti podkladových operací,
- výroční zprávu o plnění souhrnného rozpočtu, včetně rozpočtů všech orgánů a institucí a jimi zřízených subjektů,
- zvláštní zprávy o konkrétních záležitostech,
- zprávy o auditu a stanoviska,
- specifické zprávy a dokumenty se zaujetím postoje,
- každoroční zvláštní zprávy týkající se agentur a orgánů a institucí Evropské unie.

Politická kontrola

Politická kontrola probíhá prostřednictvím Evropského parlamentu. Výbor pro rozpočtovou kontrolu je odpovědný za vypracování postoje Parlamentu a konkrétně za následující oblasti:

- kontrola plnění rozpočtu Unie a ERF,
- uzavření konečné podoby a auditu účetních výkazů a rozvah Unie, jejích orgánů a institucí i ostatních subjektů, které Unie financuje,
- kontrola finančních činností Evropské investiční banky,
- hodnocení poměru nákladů a přínosů jednotlivých forem evropského financování při provádění politik Unie,
- vyšetřování podvodů a nesrovnalostí týkajících se plnění rozpočtu Unie, přijímání opatření, která mají za cíl prevenci a stíhání těchto činů, a ochrana finančních zájmů Unie obecně.

(Gay, 2018)

2.2.9 Boj proti podvodům

Z rozpočtu EU se financuje mnoho programů a projektů, které mají přispět ke zlepšení životních situací nejen lidí v EU, ale i v jiných zemích. Dochází-li ke zneužití těchto finančních prostředků, k daňovým únikům nebo k neplacení cla a jiných dávek, které mají být součástí rozpočtu EU, poškozuje to jak Evropskou unii, tak i jednotlivé její občany.

Bojem proti podvodům se zabývá tedy Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF). Je pověřený odhalovat finanční podvody, vyšetřovat je a zamezovat jim.

Náplň činnosti

Evropský úřad pro boj proti podvodům může vést vyšetřování v záležitostech týkajících se podvodů, korupcí a jiných trestných činů, které poškozují zájmy EU, v souvislosti:

- s veškerými výdaji EU – hlavními kategoriemi jsou strukturální fondy, fondy zemědělské politiky a rozvoje venkova, přímé výdaje a vnější pomoc;
- s některými oblastmi příjmů EU, zejména v případě cel;
- s podezřeními na závažné pochybení ze strany zaměstnanců EU a členů orgánů EU.

OLAF čerpá informace o případných podvodech a nesrovnalostech z více zdrojů. Na podezření z podvodů a nesrovnalostí zpravidla při kontrolách upozorňují osoby, jež odpovídají za správu finančních prostředků EU v rámci evropských orgánů či členských zemí.

Všechny tyto podezření projdou v úřadu OLAF prvotním posouzením, jež má za cíl určit, zda spadají do jeho pravomoci a zda splňují kritéria k zahájení vyšetřování. (Evropský úřad pro boj proti podvodům, 2018)

V letech 2010-2017 bylo uskutečněno více než 1800 vyšetřování, doporučeno navrácení více než 6,6 miliardy EUR zpět do rozpočtu EU. Bylo vydáno více než 2300 doporučení pro soudní, finanční, disciplinární a správní opatření, která mají přijmout příslušné orgány členských států a EU.

V důsledku vyšetřovací činnosti úřadu OLAF byly neoprávněně vynaložené částky postupně vráceny do rozpočtu EU, zločinci čelili stíhání před vnitrostátními soudy a v celé Evropě bylo zavedeno lepší zabezpečení proti případným podvodům.

Za rok 2017 OLAF uzavřel 197 vyšetřování a vydal 309 doporučení příslušným vnitrostátním orgánům a orgánům EU. Doporučil navrácení více než 3 miliard EUR do Evropského rozpočtu. Bylo rovněž zahájeno 215 nových vyšetřování. (EUROPEAN ANTI-FRAUD OFFICE, 2017)

2.2.10 Rozpočet EU na rok 2018

Rozpočet Evropské unie na rok 2018 byl schválen Radou EU společně s Evropským parlamentem dne 30.listopadu 2017. Celkové výdaje byly stanoveny na 160,1 miliard EUR v závazcích a 144,7 miliard EUR v platbách. Pováží s rokem 2017 v konkrétních částkách je uvedeno v následující Tabulce 4.

Tabulka 4 Rozpočet EU na rok 2018 (v mil. EUR)

	Rozpočet 2017		Rozpočet 2018		Rozdíl 2017/2018	
	Závazky	Platby	Závazky	Platby	Závazky	Platby
1. Inteligentní růst podporující začlenění	75 398,8	49 393,8	77 533,7	66,624,5	2,75 %	25,86 %
1a Konkurenceschopnost pro růst a zaměstnanost	21 312,2	19 320,9	22 001,5	20 097,2	3,13 %	3,86 %
1b Hospodářská, sociální a územní soudržnost	54 086,6	30 072,9	55 532,2	46 527,3	2,60 %	35,37 %
2. Udržitelný růst: přírodní zdroje	58 569,1	54 120,9	59 285,3	56 083,8	1,21 %	3,50 %
3. Bezpečnost a občanství	4 284,0	3 224,3	3 493,2	2 980,7	-22,64 %	-8,17 %
4. Globální Evropa	10 437,1	9 055,8	9 568,8	8 906,1	-9,07 %	-1,68 %
5. Administrativa	9 394,5	9 394,6	9 665,5	9 666,3	2,80 %	2,81 %
Celkem	159 831,5	126 770,7	160 113,5	144 681	0,18 %	12,38 %

Zdroj: Ministerstvo financí, 2018

2.3 Vstup České republiky do EU

Česká republika patřila k těm lépe připraveným zemím pro vstup do Evropské unie. Česká vláda v roce 1999 posílila úlohu Vládního výboru pro evropskou integraci, jehož předsedou byl tehdejší premiér Miloš Zeman. V roce 1999 66,5 % obratu českého zahraničního obchodu směřovalo právě do Evropské unie. Vláda České republiky předpokládala, že vše bude připraveno tak, aby Česko mohlo 1. ledna 2003 do Evropské unie vstoupit. (Zahradník, 2003)

Česká republika podala 17. ledna 1996 prostřednictvím předsedy vlády Václava Klause přihlášku ke členství v Evropské unii.

Referendum o přistoupení České republiky k Evropské unii. V červenci 1997 byla Evropskou komisí zveřejněna Agenda 2000, ve které byla uvedena myšlenka „silnější a větší unie“, a zveřejnily se zde Posudky o připravenosti všech kandidátských zemí do Evropské unie. Komise zároveň stanovila, že bude průběžně informovat Evropskou radu o pokroku jednotlivých kandidátských zemí ze střední a východní Evropy, jehož dosáhly ve svých přípravách na členství. V posudku Komise bylo doporučeno zahájit jednání o členství s Českou republikou, Maďarskem, Polskem, Slovinskem, Estonskem a Kypr.

Na základě doporučení Komise rozhodla Evropská rada 13.12.1997 na jednání v Lucembursku o oficiálnímu pozvání 11 kandidátských zemí ke vstupu do Evropské

unie. Za Českou republiku toto pozvání převzal tehdejší prezident Václav Havel. V březnu roku 1999 byl zahájen samotný proces rozšiřování Evropské unie. Do čela českého vyjednávacího týmu byl jmenován náměstek ministra zahraničí Pavel Telička.

Proces přípravy na členství byl průběžně monitorován Evropskou komisí, která od roku 1998 vydávala Pravidelné zprávy o pokroku kandidátských zemí v přípravách na členství v EU.

Předvstupní proces byl ukončen zasedáním Evropské rady ve dnech 12.-13. prosince 2002 v Kodani. Evropská rada rozhodla v souladu se stanoviskem Komise o přijetí České republiky spolu s ostatními kandidátskými zeměmi k datu 1. 5. 2004. Tohoto dne se Evropská unie rozšířila na společenství 25 členských zemí a počet oficiálních jazyků se zvýšil na 20. (Ministerstvo zahraničních věcí, 2017)

Schválení v přistupujících státech probíhala na základě referenda. V České republice se tak jednalo o doposud jediné referendum, které proběhlo 14. června 2003. V následující Tabulce 5 jsou vyobrazeny výsledky hlasování českých občanů.

Tabulka 5 Výsledky za Českou republiku

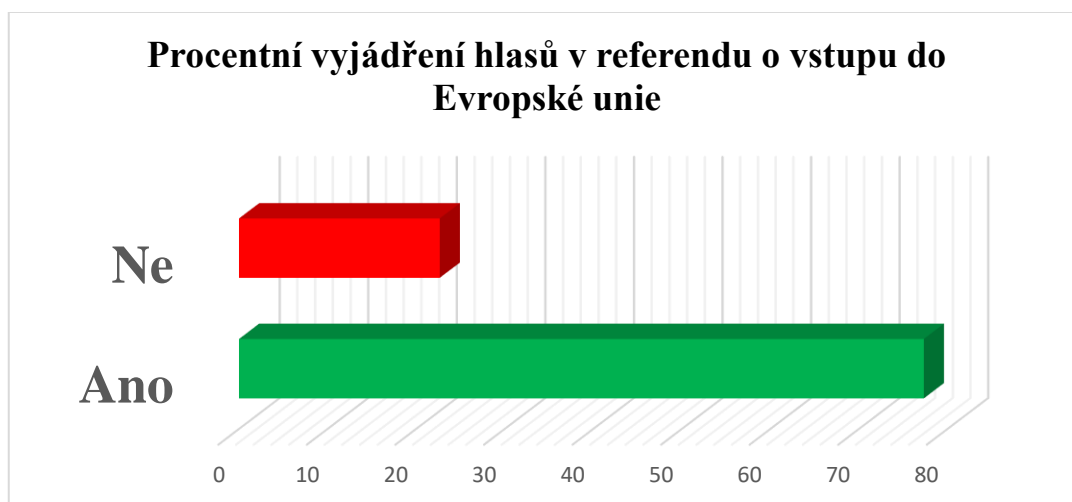
Okresy			Počet opráv.	Vydané obálky
celkem	zprac.	v %	občanů	
14 765	14 765	100.00	8 259 525	4 560 399

Účast v %	Odevzd. obálky	Platné hlasy celkem	Počet hlasů ANO	Počet hlasů NE
55.21	4 557 960	4 457 206	3 446 758	1 010 448

Zdroj: Český statistický úřad, 2003

Otázka, na kterou čeští občani odpovídali byla: „Souhlasíte s tím, aby se Česká republika stala podle smlouvy o přistoupení České republiky k Evropské unii členským státem Evropské unie?“. Pro vstoupení do Unie bylo 77,33 procenta českých voličů, proti jich naopak bylo 22,6 %, což ukazují i následující graf.

Graf 3 Procentní vyjádření hlasů referendu o vstupu do EU

Zdroj, Český statistický úřad, 2003

V publikaci o ekonomickém vyhodnocení členství České republiky v Evropské unii po deseti letech, která byla zpracovaná pro vládu České republiky v květnu 2014, rostla česká ekonomika díky svému členství v Evropské unii ročně o 1,1procentního bodu rychleji, než kdyby součástí Evropské unie nebyla. Za deset let to pro Českou republiku znamenalo celkový přínos 3100 mld. Kč.

Hlavní složkou příjmů z Unie tvoří příjmy, které souvisí s uskutečňovanou kohezní politikou Evropské unie. Tato kohezní politika je spolu se zemědělskou politikou nejvýznamnější politikou Unie. Hlavním cílem této politiky je snižování rozdílů mezi úrovní rozvoje různých regionů, snížení zaostalosti znevýhodněných regionů a posilování hospodářské, sociální a územní soudržnosti.

Česká republika je jednoznačně čistým příjemcem prostředků z Evropské unie. Za deset let zaplatila do rozpočtu Unie celkem 342,6 mld. Kč a čerpala 676,8 mld. Kč. Čistá pozice České republiky, tedy rozdíl mezi příjmy a výdaji, za období v letech 2004-2014 představuje 334,2 mld. Kč. (Hrbková & kolektiv, 2015)

2.4 Vývoj čisté pozice České republiky od roku 2004 do roku 2017

Vstup do Evropské unie pro Českou republiku znamená každoročně přispívat určité finanční prostředky do Evropského rozpočtu. Rovněž však má právo na čerpání finančních prostředků zejména pro rozvoj země. Čistá pozice České republiky nám tedy udává o kolik bylo odvedeno více či méně do Unie, než z ní bylo čerpáno.

Tabulka 6 Vývoj čisté pozice ČR v letech 2004-2011 v mil. Kč

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	mil Kč	mil Kč	mil Kč	mil Kč	mil Kč	mil Kč	mil Kč	mil Kč
Celkové příjmy z rozpočtu EU	25 291	32 682	37 310	47 315	59 222	78 146	85 017	72 513
Celkové platby do rozpočtu EU	17 963	30 704	30 402	32 122	35 449	35 828	37 100	41 743
Čistá pozice vůči rozpočtu EU	7 328	1 978	6 908	15 193	23 773	42 318	47 917	30 770

Zdroj: Ministerstvo financí, 2018

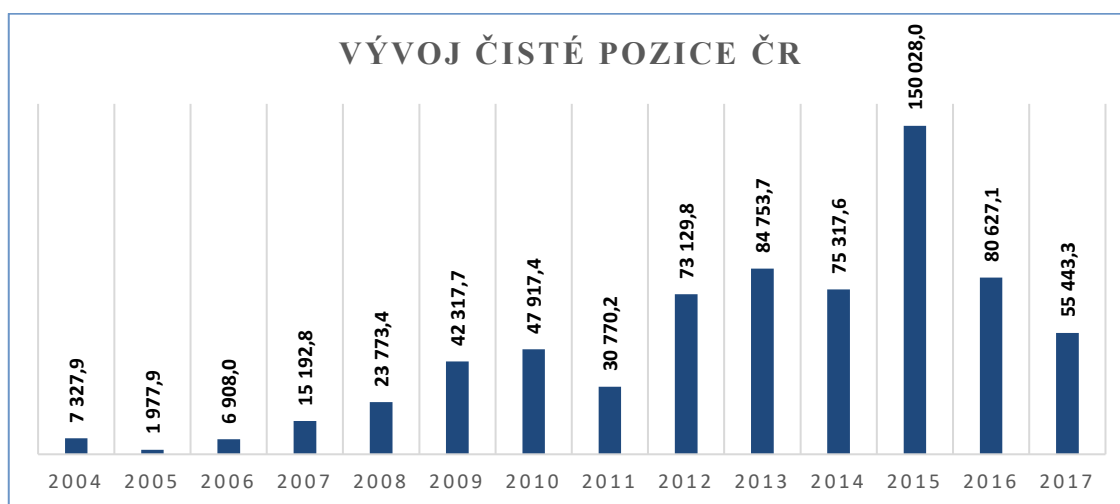
Tabulka 7 Vývoj čisté pozice ČR v letech 2012-2017 mil. Kč

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Celkem
	mil Kč	mil Kč	mil Kč	mil Kč	mil Kč	mil Kč	mil Kč
Celkové příjmy z rozpočtu EU	112 976	126 415	119 794	191 927	124 818	97 852	1 211 279
Celkové platby do rozpočtu EU	39 847	41 661	44 476	41 899	44 190	42 409	515 794
Čistá pozice vůči rozpočtu EU	73 130	84 754	75 318	150 028	80 627	55 443	695 485

Zdroj: Ministerstvo financí, 2018

V předchozích Tabulkách 6 a 7 je vyobrazen vývoj čisté pozice České republiky vůči Evropskému rozpočtu od jejího vstupu do Unie, tedy od roku 2004 do roku 2017. Od roku 2004 nebyla čistá pozice ČR nikdy záporná a celkově se mezi roky 2004–2017 vyšplhala na částku 695 485 mld. Kč.

Graf 4 Vývoj čisté pozice ČR v mld. Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Z předchozího grafu je patrné, že v roce, kdy Česká republika přistoupila do Evropské unie činila čistá o pozice 7 327,9 mld Kč. V následujícím roce se však o 5 350 mld. Kč

snížila. Od roku 2006 až do roku 2010 bylo možné pozorovat rostoucí tendenci čisté obchodní pozice. Za výrazným nárůstem čisté pozice ČR stojí zejména dynamicky rostoucí příjmy ČR z rozpočtu Unie.

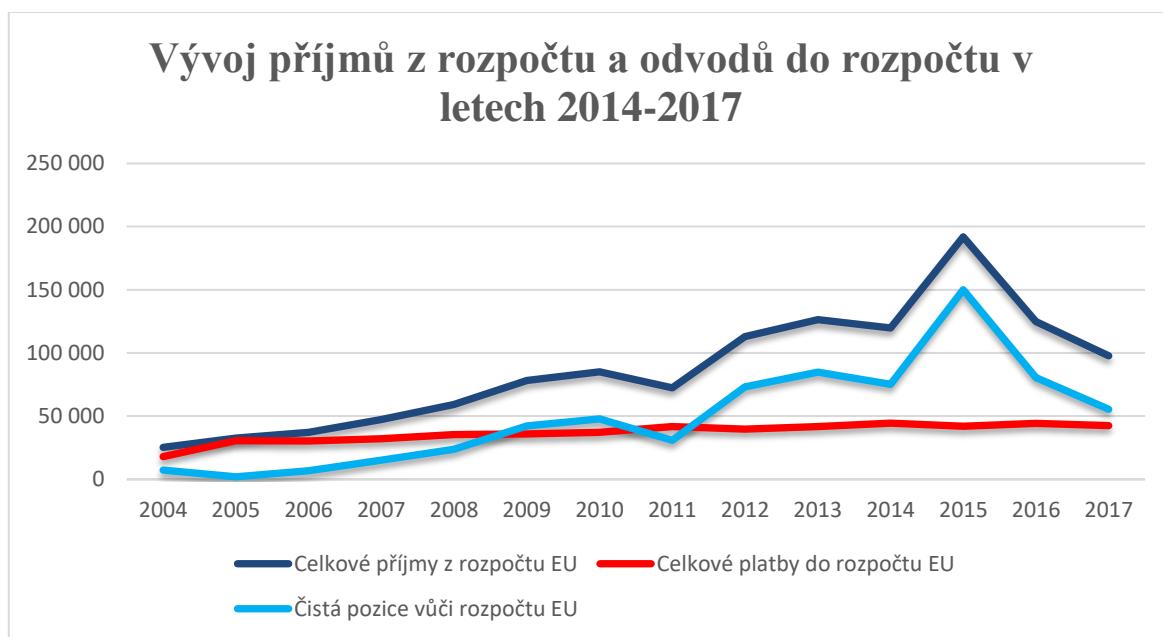
V roce 2011 se čistá obchodní pozice mírně snížila. Oproti roku 2010 je o více než 17 mld. Kč nižší. Tento pokles byl způsoben zejména dvěma faktory. Prvním důvodem byla revize národních účtů, která byla provedena Českým statistickým úřadem, na základě, které musela ČR v prosinci 2011 dodatečně odvést necelých 5 mld. Kč. Revize se týkala období 2002-2010 a s ohledem na zvýšení hrubého národního produktu musela ČR doplatit rozdíl do rozpočtu EU, který v období 2004-2010 díky vykazování nižšího hrubého národního produktu neodvedla. Druhým faktorem bylo pozastavení certifikací, a tím i plateb z evropského rozpočtu kvůli problémům u vybraných operačních programů, zejména se to týkalo OP Doprava a OP Životní prostředí. (Ministerstvo financí, 2012)

V letech 2012 a 2013 čistá pozice ČR opět rostla. Snížila se opět až v roce 2014, a to o 8,6 mld. Kč. Meziroční pokles byl způsoben především vyšším objemem žádostí o platbu doposud neproplacených ze strany Evropské komise na konci roku 2014 oproti roku 2013. (Ministerstvo financí, 2015)

Naopak v roce 2015 byla čistá pozice ČR doposud nejvyšší a činila tak rekordních 151,8 mld. Kč. Za tuto vysokou částku stál zejména výrazný nárůst čerpání prostředků ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti programového období 2007-2013. Od roku 2016 se čistá pozice opět snižovala, i přes to byla v tento rok 3. nejvyšší od vstupu do EU. Rok 2017 však přinesl oproti předcházejícím rokům výrazný pokles. Byl způsoben především tím, že v letech 2015 a 2016 se výrazně koncentrovaly platby z dočerpávaného programového období 2007-2013. V roce 2017 již výraznou většinu příjmů z EU tvořily příjmy z nově nabíhajícího programového období 2014-2020.

V následujícím Grafu 5 je vyjádřen vývoj příjmů z rozpočtu a odvodů do rozpočtu EU v letech 2004-2017. Za dlouhodobě kladnou čistou pozicí ČR stojí především čerpání ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti a příjmy ze Společné zemědělské politiky EU. Tyto tři jsou pro Českou republiku klíčoví. Dlouhodobý postupný nárůst odvodů ČR odráží jednak rostoucí objem rozpočtu EU, tak i dlouhodobé posilování ekonomické vyspělosti ČR v rámci EU. (Ministerstvo financí, 2018)

Graf 5 Vývoj příjmů z rozpočtu a odvodů do rozpočtu v letech 2014-2017

Zdroj: Vlastní zpracování

3. CÍL A METODIKA PRÁCE

3.1 Cíl práce

Hlavním cílem práce je zhodnocení vztahu bilance České republiky a rozpočtu Evropské unie, posouzení vývoje čisté pozice České republiky a rovněž zhodnocení čerpání dotací Českou republikou.

3.2. Metody sběru dat

Hlavní metodou sběru dat pro získání většiny informací pro potřeby diplomové práce byla analýza webových stránek Evropské unie. Konkrétně dat z Eurostatu a ostatních oficiálních webových stránek institucí Evropské unie, z internetových stránek Ministerstva financí České republiky, Českého statistického úřadu a České národní banky. Tyto veřejně poskytnutá data byly pro účely mé diplomové práce velmi významné.

Další, druhou metodou, která byla rovněž využita při získávání informací bylo studium odborné literatury, které mi napomohlo k porozumění problematice rozpočtu Evropské unie. Získané informace byly nadále využity v praktické části diplomové práce.

3.3 Metodika práce

Tato diplomová práce je rozdělena do dvou na sebe vzájemně navazujících částí. Zprvu proběhlo studium odborné literatury, které napomohlo k přiblížení a pochopení dané tematiky. Na základě studie došlo ke zpracování literární rešerše a k vytyčení pojmů, které jsou její součástí. Došlo tedy k analýze příjmů a výdajů Rozpočtu Evropské unie a veškerého procesu, který souvisí se sestavením rozpočtu.

Druhá, praktická část, se zabývá predikcí vývoje bilance České republiky v období nového Víceletého finančního rámce 2021–2027 a následným porovnáním s čistou pozicí na základě statistických dat minulých let dostupných na stránkách Ministerstva financí České republiky a statistických dat Evropské unie, na Eurostatu.

Meziroční srovnání bylo provedeno použitím relativních indexů, konkrétně řetězových. Index je poměr hodnot jednoho ukazatele k hodnotě stejného ukazatele v jiném období a je dán následujícím vztahem:

$$I_{x,j,k} \frac{u_j}{u_k} \quad (1)$$

Kde u_j je hodnota ukazatele v j – tém období,

u_k je hodnota ukazatele v k – tém období.

U časového srovnání se rozdíl nazývá přírůstek, může být kladný nebo záporný. Index po sobě jdoucích údajů v časové řadě se nazývá koeficient růstu. Indexy, jejichž základ se stále posunuje se nazývá právě řetězový index. Je dán následujícím vztahem:

$$\text{Řetězové indexy} = \frac{u_k}{u_{k-1}} \quad (2)$$

Kde u_k je hodnota ukazatele v k -tém období, $k = 2, 3, \dots, n$

u_{k-1} je hodnota ukazatele v $(k-1)$ tém období.

Na základě vyčíslených řetězových indexů bylo dále zkonstruováno průměrné tempo růstu za daný časový úsek. Průměrný koeficient růstu za delší časové období se zjistí pomocí geometrického průměru:

$$\text{Průměrné tempo růstu} = \sqrt[n]{\frac{u_1}{u_0} * \frac{u_2}{u_1} \dots * \frac{u_n}{u_{n-1}}} \quad (3)$$

Výpočtem zjistíme, že údaj, například HND, se za daný časový úsek ročně průměrně zvyšoval či snižoval o zjištěné procento.

Predikce na následující programové období byla zjištěna tím, že byl vzat poslední zjištěný číselný údaj, tedy poslední rok období, pro který bylo zjištěno průměrné tempo růstu. Tento číselný údaj byl vynásoben průměrným přírůstkem či úbytkem.

Pro zjednodušení byl zde brán v úvahu předpoklad toho, že se bude ekonomika v následujícím programovém období či daný ekonomický úsek vyvíjet přibližně stejně, tak jako se vyvíjel v posledních 4 letech.

K predikci, která byla počítána v praktické části, byla využita časová řada od roku 2014, až do roku 2018. Do tohoto roku byly uveřejněné všechny potřebné údaje.

Tímto způsobem byly tedy v praktické části vyčísleny příjmy a výdaje České republiky do Evropského rozpočtu v letech 2019–2027. Následně vypočítaná čistá pozice České republiky.

Dále bylo posouzeno čerpání dotací v aktuálním programovém období a predikováno, kolik pravděpodobně bude celkem vyčerpáno na konci roku 2020.

Tyto výsledky byly následně interpretovány.

4. PRAKTICKÁ ČÁST

4.1 Víceletý finanční rámec 2021-2027

V současné době dochází na půdě Evropské unie k přípravám nového finanční rámce na období 2021–2027. Tento rozpočet by měl reagovat na momentální situaci evropské unie a na její nové priority. Komise Evropské unie proto navrhuje „moderní rozpočet“. Do následujícího období se očekává, že bude hrát Evropa větší roli při zajišťování stability, a především bezpečnosti v dnešním velmi nestabilním světě. V době, kdy je zapotřebí, aby došlo k posílení výdajů na ochranu hranic, migraci či azylovou politiku. A především v době, kdy Evropská unie pocítí značný rozdíl v rozpočtu z důvodu Brexitu.

Nový víceletý finanční rámec bývá tedy často nazýván jako: „Moderní rozpočet pro Unii, která chrání, posiluje a brání. Evropská komise tedy v návrhu nového rozpočtu považuje za důležité zaměřit se především na investice do inovací digitální ekonomiky, vytváření vzdělávacích a pracovních příležitostí pro mladé lidi, pokračování v práci na komplexním přístupu k migraci a správě hranic a posílení bezpečnosti a obrany a vnější činnosti. (European Commission, 2018)

Návrh na Víceletý finanční rámec 2021–2027 byl zveřejněn Evropskou komisí 2. května 2018 a návrhy jednotlivých politik EU byly dále představeny v následujících dnech:

- 29. května 2018 - podrobnější návrhy ke kohezní politice,
- 30. května 2018 - návrhy na oblast „investice do lidí“,
- 31. května 2018 – návrhy k hospodářské a měnové unii,
- 1. června 2018 – návrhy na financování společné zemědělské politiky,
- 6. června 2018 – návrhy ke strategickým investicím,
- 7. června 2018 – návrhy k oblasti výzkumu a inovací,
- 8. června 2018 – návrhy týkající se jednotného trhu,
- 12. června 2018 – návrhy k migraci a správě hranic,
- 13. června 2018 – návrhy k obraně
- 14. června 2018 – návrhy k politice sousedství a vztahů s vnějším světem.

Po představení návrhu budoucího Víceletého finančního rámce začala intenzivní diskuze o tom, co má být v následujícím období prioritou Evropské unie. V prosinci roku 2018 se

vlády EU dohodly, že Víceletý finanční rámec schválí až na podzim roku 2019. (Plašilová, 2019)

4.1.1 Změny oproti Víceletému finančnímu rámci 2014–2020

Hlavní novinkou v navrhovaném rozpočtu je posílení vazby mezi financováním EU a zásadami právního státu. Komisi byl navržen nový mechanismus, který ochrání rozpočet EU před finančními riziky spojenými s všeobecnými nedostatky, které souvisí s nedodržováním zásad právního státu v členských státech. Nově navržený nástroj by Evropské unii umožnil pozastavit, omezit či zakázat přístup k finančním prostředkům. Mechanismus by měl fungovat následujícím způsobem.

Evropská komise zkontroluje, zda jsou splněny podmínky pro použití mechanismu a informuje o výsledcích zjištění členský stát. Členskému státu bude stanovena lhůta na poskytnutí vysvětlení, která musí být delší než jeden měsíc. Následně komise přijme rozhodnutí o uložení příslušných ochranných opatření. Rada bude muset přijmout rozhodnutí na základě hlasování obrácenou kvalifikovanou většinou. Návrh se považuje za přijatý, pokud Rada nerozhodne o zamítnutí návrhu Komise kvalifikovanou většinou. Tyto opatření budou platná do té doby, dokud nebudou odstraněny nedostatky v rozporu se zásady právního státu. (European Commission, 2018)

Změny přišly i s prioritními oblastmi nového rozpočtu. Evropská unie tím reaguje na aktuální priority a výzvy, mezi které patří například:

- Jednotný trh, inovace a digitální oblast,
- Soudržnost a hodnoty,
- Přírodní zdroje a životní prostředí,
- Migrace a správa hranic,
- Bezpečnost a ochrana,
- Sousedství a svět,
- Evropská a veřejná správa.

V následující Tabulce 8 je vyobrazena alokace finančních prostředků navržená pro jednotlivé okruhy, představená v návrhu Víceletého finančního rámce na období 2021-2027.

Tabulka 8 Alokace finančních prostředků pro jednotlivé okruhy

Okruh	Částka v miliardách EUR
1. Jednotný trh, inovace a digitální oblast	187,4
2. Soudržnost a hodnoty	442,4
3. Přírodní zdroje a životní prostředí	378,9
4. Migrace a správa hranic	34,9
5. Bezpečnost a obrana	27,5
6. Sousedství a svět	123
7. Evropská a veřejná správa	85,3
Celkem	1279,4

Zdroj: Evropská komise, 2018

Změny zastihly i sektor zdrojů rozpočtu Evropské unie. Pro nový Víceletý finanční rámec Evropská komise navrhuje modernizaci stávajících vlastních zdrojů, zavedení souboru nových vlastních zdrojů, zrušení slev a zvýšení stropu vlastních zdrojů.

V případě modernizace stávajících vlastních zdrojů dojde ke snížení procentního podílu, který si státy ponechávají jako náklady na výběr při výběru cel. Podíl se tedy sníží z 20 % na 10 %. Zachová se vlastní zdroj z hrubého národního důchodu, který bude dále fungovat jako vyrovnávací zdroj. Zároveň se zjednoduší základ daně pro účely výpočtu vlastního zdroje.

Do zavedení nových vlastních zdrojů patří:

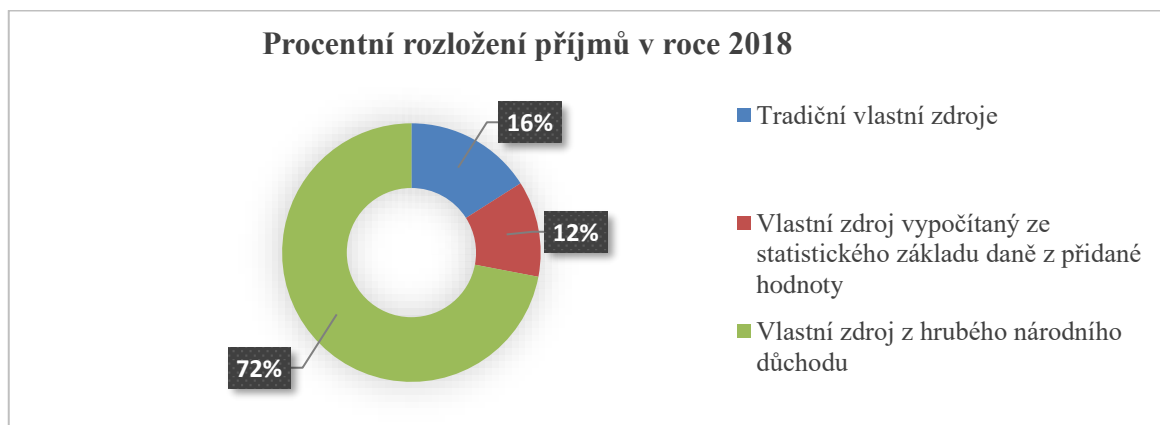
- 3% sazba uplatňovaná na nový společný konsolidovaný základ daně z příjmů právnických osob,
- 20% podíl z výnosů z dražeb v rámci systému EU pro obchodování s emisemi,
- příspěvek členských států vypočítaný na základě množství recyklovaných plastových obalových odpadů v každém členském státě.

V novém Víceletém finančním rámci dojde ke zrušení slev, avšak s postupným ukončováním v průběhu následujících pěti let, aby došlo k zamezení náhlému zvýšení příspěvků některých členských států.

V případě zvýšení stropu vlastních zdrojů, chce Evropská komise umožnit, aby se jako vlastní zdroj k pokrytí výdajů rozpočtu EU využil vyšší podíl hrubého národního důchodu členských zemí. Ze současného stropu 1,2 % hrubého národního důchodu na 1,29 % hrubého národního důchodu.

Na základě výše uvedených návrhů, bude nový vlastní zdroj do rozpočtu přispívat průměrnou částkou 22 miliard EUR ročně, což činí přibližně 12 % celkových příjmů rozpočtu EU.

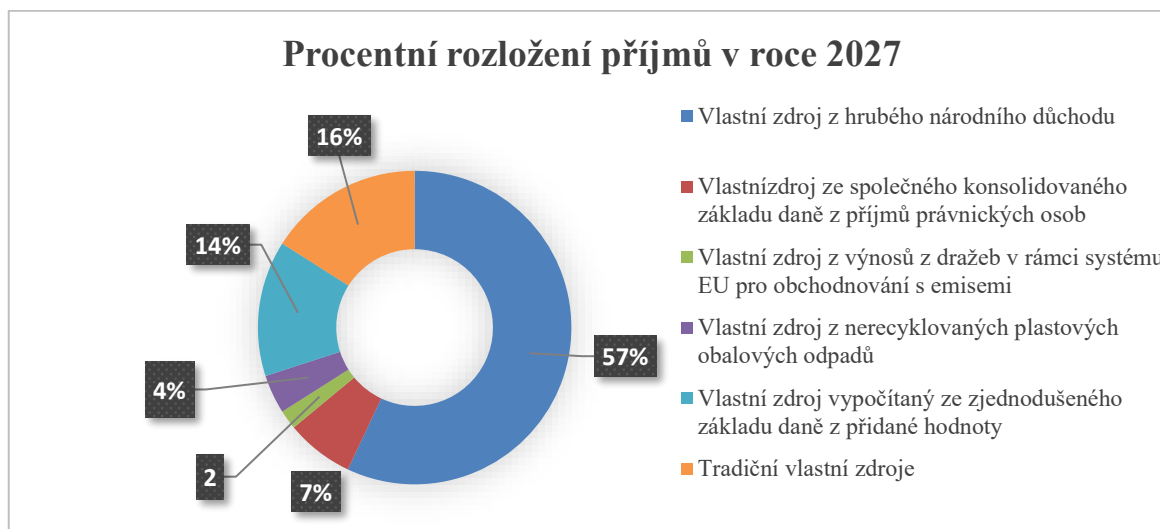
Graf 6 Procentní rozložení příjmů v roce 2018

Zdroj: EK, vlastní zpracování

V Grafu 6 je vyobrazeno procentní rozdělení příjmů za rok 2018, jež se skládá ze 3 hlavních částí celkových příjmů státního rozpočtu. Z tradičních vlastních zdrojů, které tvoří převážně clo, ze základu daně z přidané hodnoty a z hrubého národního důchodu.

Graf 7 Procentní rozložení příjmů v roce 2027

Zdroj: EK, vlastní zpracování

Pro srovnání je v Grafu 7 vyobrazeno procentní rozložení příjmů v roce 2027. Největší příjem je stále z hrubého národního důchodu, a to ve výši 57 %. Jako druhý největší příjem je předpokládán tradiční vlastní zdroj neboli clo. Oproti roku 2018 procentně vzrostl příjem ze základu daně z přidané hodnoty, tentokrát ze zjednodušeného základu, a to konkrétně o dva procentní body. Nově je mezi zdroje příjmů zařazen vlastní zdroj ze společného konsolidovaného základu daně z příjmů právnických osob, který podle odhadů přispěje 7 %. Mezi další nové zdroje jsou považovány zdroj z nerecyklovaných plastů a zdroj z výnosů dražeb v rámci systému EU pro obchodování s emisemi. Tyto dva nové vlastní zdroje přispějí v součtu do celkových příjmů 6 %. (Evropská komise, 2018)

4.3 Vývoj čisté pozice ČR v novém programovém období

4.3.1 Predikce plateb České republiky do Rozpočtu

V současnosti stále Česká republika přispívá do Evropského rozpočtu třemi hlavními zdroji příjmů, a to:

- Tradičními vlastními zdroji, které tvoří převážně cla,
- zdrojem z DPH,
- a jedním z nejdůležitějších zdrojů – zdrojem z hrubého národního důchodu.

V následující Tabulce 9 jsou rozepsány jednotlivé roční příspěvky v rámci tradičních vlastních zdrojů od roku 2004, kdy Česká republika vstoupila do Evropské unie, až do roku 2018.

Tabulka 9 Tradiční vlastní zdroje (cla) v mld. EUR

Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018
tradiční vlastní zdroje (cla)	170,63	197,88	226,13	277,55	268,00	267,23

Zdroj: Ministerstvo financí, 2018

Z Tabulky 9 je patrné, že příspěvek ve formě tradičních vlastních zdrojů měl do roku 2016 rostoucí tendenci. Nejvyšší byl v roce 2016, kdy činil 277.55 mld EUR.

Pro predikci na roky 2019 až 2027 je využito řetězových indexů. Řetězové indexy se používají, srovnávají-li se hodnoty ve více než dvou po sobě jdoucích obdobích. V případě řetězových indexů srovnáváme hodnoty k předcházejícímu období, jsou to tedy indexy s pohyblivým základem. Řetězový index se vypočítá podle následujícího vztahu:

Rovnice 1 Výpočet řetězového indexu

$$\text{Řetězové indexy} = \frac{u_k}{u_{k-1}},$$

kde u_k je hodnota ukazatele v k-tém období, $k = 2, 3, \dots, n$

u_{k-1} je hodnota ukazatele v (k-1)tém období.

V následující Tabulce 10 jsou vyčísleny řetězové indexy v letech 2014 až 2018. Indexy jsou vždy zaokrouhleny na 4 desetinná čísla.

Tabulka 10 Řetězové indexy 2014–2018

Rok	2014	2015	2016	2017	2018
Řetězový index	1,1597	1,1428	1,2274	0,9656	0,9971

Zdroj: Vlastní zpracování

Na základě řetězových indexů je možné predikovat vývoj příspěvků do rozpočtu Evropské unie v následujících letech 2019–2027. Pro tuto predikci je nutné vyčíslit průměrné tempo růstu příspěvků tradičních vlastních zdrojů v období 2014–2018, která se vypočítá jako geometrický průměr řetězových indexů v letech 2014 až 2018. Výpočet je definován následujícím způsobem:

Rovnice 2 Výpočet průměrného tempa růstu

$$\text{Průměrné tempo růstu} = \sqrt[n]{\frac{u_1}{u_0} * \frac{u_2}{u_1} \dots * \frac{u_n}{u_{n-1}}}$$

kde n je počet let.

$$\text{Průměrné tempo růstu} = \sqrt[5]{1,566161321} = 1,093874$$

Průměrné tempo růstu za období 2014–2018 činí 1,0939.

Pomocí průměrného tempa růstu se vypočítá predikce následujícího roku tím způsobem, že se násobí hodnota v roce minulém průměrným tempem růstu.

Tabulka 11 Predikce příspěvků ve formě tradičních zdrojů (cla) v mld. EUR

Rok	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Predikce	292,32	319,76	349,77	382,61	418,53	457,81

Rok	2025	2026	2027
Predikce	500,79	547,80	599,23

Zdroj: Vlastní zpracování

V předchozí Tabulce 11 jsou vyčísleny hodnoty příspěvků ve formě tradičních zdrojů až do roku 2027.

Stejný postup je použit i pro predikci příspěvků z DPH. V následující tabulce jsou vyčísleny jednotlivé roční příspěvky ve formě poměrné části z DPH za Českou republiku v letech 2005 až 2018.

Tabulka 12 Zdroj z DPH v mld. EUR

Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Zdroj z DPH	197,66	198,25	192,21	202,81	218,03	245,24

Zdroj: Ministerstvo financí, 2018

Dále jsou stejným způsobem vypočítány řetězové indexy, opět zaokrouhleny na 4 desetinná místa, na základě kterých bude možné vyčíslit predikci. Jejich hodnoty jsou vyčísleny v následující Tabulce 13.

Tabulka 13 Řetězové indexy v letech 2014–2018

Rok	2014	2015	2016	2017	2018
Řetězový index	1,0030	0,9695	1,0552	1,0750	1,1248

Zdroj: Vlastní zpracování

Pro finální výpočet predikce bylo opět vypočítáno průměrné tempo růstu zdrojů z DPH.

$$\text{Průměrné tempo růstu} = \sqrt[5]{1,240714} = 1,044081$$

Průměrné tempo růstu za období 2014–2018 činí 1,0441.

Stejným výpočtem jako v předchozím zdroji vyčíslíme predikci na následující období.

Tabulka 14 Predikce zdrojů z DPH v mld. EUR

Rok	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Predikce	256,05	267,34	279,12	291,43	304,27	317,69

Rok	2025	2026	2027
Predikce	331,69	346,31	361,58

Zdroj: Vlastní zpracování

V následující Tabulce 14 jsou vyčísleny predikce pro jednotlivé roky v období 2019 až 2027. Trend má opět rostoucí tendenci a každoročně se zvyšuje o 4,41 %.

S využitím opět stejného postupu dojdeme k výpočtu i v oblasti posledního příspěvku ČR do rozpočtu Evropské unie, a tím je zdroj z hrubého národního důchodu.

V Tabulce 15 nalezneme hodnoty hrubého národního produktu v rozmezí let 2013–2018. Opět zde můžeme sledovat rostoucí tendenci.

Tabulka 15 Hrubý národní důchod v mld. EUR

Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Zdroj z HND	1 235,68	1 219,24	1 117,39	1 154,32	1 124,65	1 421,83

Zdroj: Ministerstvo financí, 2018

Pro predikci na roky 2019 až 2027 využijeme opět řetězových indexů, které jsou zaokrouhleny na 4 desetinná místa. V Tabulce 16 jsou vyčísleny řetězové indexy pro roky 2014–2018.

Tabulka 16 Řetězové indexy v letech 2014–2018

Rok	2014	2015	2016	2017	2018
Řetězový index	0,9867	0,9165	1,0331	0,9743	1,2642

Zdroj: Vlastní zpracování

Pro finální výpočet predikce bylo opět vypočítáno průměrné tempo růstu zdrojů z hrubého národního důchodu.

$$\text{Průměrné tempo růstu} = \sqrt[5]{1,15065} = 1,028463$$

Průměrné tempo růstu za období 2014–2018 činí 1,0285.

Pomocí průměrného tempa růstu se vypočítá predikce následujícího roku tím způsobem, že se násobí hodnota v roce minulém průměrným tempem růstu, jak bylo uvedeno již dříve. Hrubý národní důchod se každoročně v průměru zvyšuje o 2,85 %.

Tabulka 17 Predikce HND v mld. EUR

Rok	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Predikce	1156,66	1189,58	1223,44	1258,27	1294,08	1330,91

Rok	2025	2026	2027
Predikce	1368,80	1407,76	1447,82

Zdroj: Vlastní zpracování

V předchozí Tabulce 17 jsou vyčísleny predikce příspěvků do Rozpočtu z pohledu hrubého národního důchodu. Pokud budeme uvažovat, že se vývoj HND bude vyvíjet v budoucnu stejně, jako se vyvíjel v předchozích letech 2014–2018, bude příspěvek každoročně růst o 2,85 %.

V následující Tabulce 18 jsou vyčísleny predikce celkových částek, které by v následujících letech měla Česká republika odvádět do Evropského rozpočtu. Jedná se pouze o mechanický výpočet, který předpokládá, že se budou data v následujících letech vyvíjet stejným trendem, jako se vyvíjela v letech 2014–2018.

Tabulka 18 Celkové platby do Evropského rozpočtu v mld. EUR

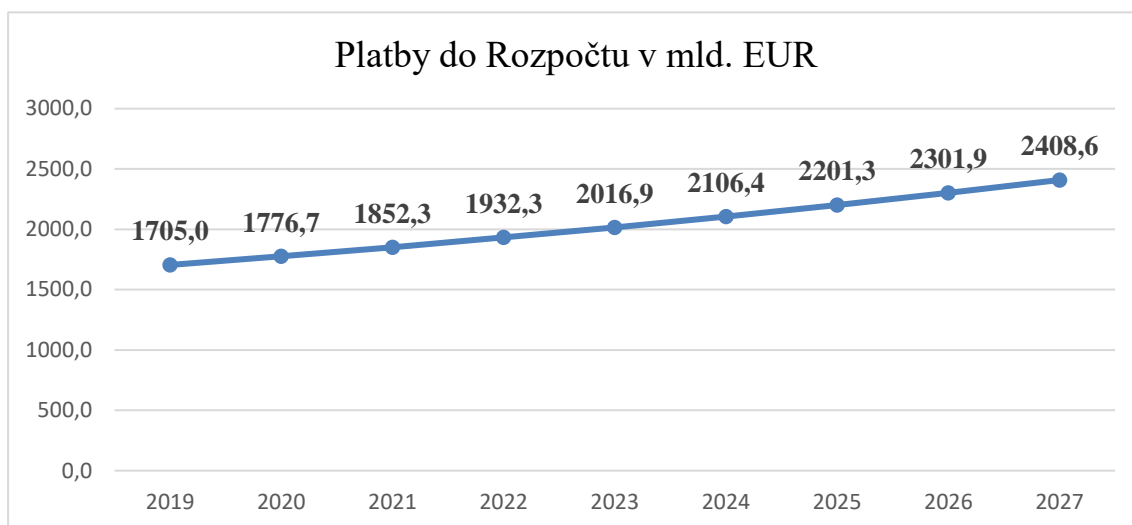
Rok	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
DPH	256,1	267,3	279,1	291,4	304,3	317,7	331,7	346,3	361,6
CLO	292,3	319,8	349,8	382,6	418,5	457,8	500,8	547,8	599,2
HNP	1 156,7	1 189,6	1 223,4	1 258,3	1 294,1	1 330,9	1 368,8	1 407,8	1 447,8
Celkem	1 705,0	1 776,7	1 852,3	1 932,3	2 016,9	2 106,4	2 201,3	2 301,9	2 408,6

Rok	2027
DPH	361,6
CLO	599,2
HNP	1 447,8
Celkem	2 408,6

Zdroj: Vlastní zpracování

V případě, že by se jednotlivé části plateb, jako jsou daň z přidané hodnoty, tradiční zdroje v podobě cla a hrubý národní produkt vyvíjely jako v předchozích letech, celkové platby by v průměru ročně rostly o 4,41 %. Toto číslo bylo spočítáno stejně jako v předchozích případech pomocí řetězových indexů a průměrného tempa růstu. Za další programové období by tedy Česká republika v úhrnu měla odvést celkem 18 301,4 mld. EUR. Celkový vývoj těchto odvodů do Evropského rozpočtu má opět rostoucí charakter, který je vyobrazen v následujícím Grafu 8.

Graf 8 Platby do Rozpočtu v mld. EUR

Zdroj: Vlastní zpracování

4.3.2 Predikce příjmů České republiky z Evropského rozpočtu

Příjmy České republiky v současné době tvoří tři hlavní části, předvstupní nástroje a kompenzace. Konkrétně se jedná o následující tři:

- Strukturální akce,
- zemědělství,
- programy EU.

Stejným způsobem jako při predikci odvodů do Evropského rozpočtu se vypočte predikce příjmů z Evropské unie na následující programové období. Musí však být bráno v potaz, že veškeré příjmy z Evropské unie jsou výsledkem vyjednávání vlád jednotlivých členských států a rok od roku se liší. Pro tento mechanický výpočet je tedy uvažováno, že budou zástupci České republiky stejně úspěšní, jako tomu tak bylo v minulých letech.

Tabulka 19 Strukturální akce v mld. EUR

Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018
SF	2176,53	2081,25	4029,24	1783,40	1252,02	1610,06
CF	1382,92	901,84	1740,22	1470,31	1182,10	735,77
Strukturální akce	3559,45	2983,09	5769,45	3253,70	2434,13	2345,83

Zdroj: Ministerstvo financí, 2018

V předchozí Tabulce 19 jsou vyčísleny hodnoty strukturálních akcí od roku 2013 až do roku 2018, které poslouží pro výpočet řetězových indexů v období roku 2014–2018. Řetězový index se vypočítá opět podle následujícího vztahu:

Rovnice 3 Výpočet řetězového indexu

$$\text{Řetězové indexy} = \frac{u_k}{u_{k-1}}$$

Kde u_k je hodnota ukazatele v k -tém období, $k = 2, 3, \dots, n$

u_{k-1} je hodnota ukazatele v $(k-1)$ tém období.

V následující Tabulce 20 jsou vyčísleny řetězové indexy Strukturálních akcí v letech 2014–2018.

Tabulka 20 Řetězové indexy Strukturálních akcí v letech 2014–2018

Rok	2014	2015	2016	2017	2018
Řetězový index SF	0,9562	1,9360	0,4426	0,7020	1,2860
Řetězový index CF	0,6521	1,9296	0,8449	0,8040	0,6224
Řetězový index Strukturálních akcí	0,8381	1,9341	0,5640	0,7481	0,9637

Zdroj: Vlastní zpracování

Je patrné, že nedochází k rostoucí tendenci jako v případě odvodů do Evropské unie. Záleží zde na úspěšnosti vyjednávacích zástupců České republiky. Řetězový index SF byl nejvyšší v roce 2015, kdy meziročně vzrostl o 93 %. V následujícím roce se prudce snížil a v posledních dvou letech měl rostoucí tendenci.

Řetězový index CF byl taktéž nejvyšší v roce 2015 a od tohoto roku klesal. Pro predikci je nutné vyčíslit průměrné tempo růstu SF a CF v období 2014–2018, která se vypočítá jako geometrický průměr řetězových indexů v letech 2014 až 2018. Výpočet je tedy definován následujícím způsobem:

Rovnice 4 Výpočet průměrného tempa růstu

$$\text{Průměrné tempo růstu} = \sqrt[n]{\frac{u_1}{u_0} * \frac{u_2}{u_1} * \dots * \frac{u_n}{u_{n-1}}}$$

kde n je počet let.

Průměrné tempo růstu SF = $\sqrt[5]{0,7397} = 0,9414889$ a průměrné tempo růstu

CF = $\sqrt[5]{0,5320} = 0,8814318$.

Tabulka 21 Predikce strukturálních akcí v mld. EUR

Rok	2019	2020	2021	2022	2023
Predikce SF	1515,9	1427,2	1343,7	1265,0	1191,0
Predikce CF	648,5	571,6	503,9	444,1	391,5
Predikce Strukturálních akcí	2164,4	1998,8	1847,5	1709,1	1582,5

Rok	2024	2025	2026	2027
Predikce SF	1121,3	1055,7	993,9	935,8
Predikce CF	345,0	304,1	268,1	236,3
Predikce Strukturálních akcí	1466,4	1359,8	1262,0	1172,1

Zdroj: Vlastní zpracování

Celkové predikce Strukturálních akcí jsou vyčísleny v předchozí Tabulce 21. Je vytvořena součtem predikcí SF a predikcí CF. Jak je z Tabulky 21 patrné, příjmy v podobě Strukturálních akcí mají klesající charakter, který je založený na klesajícím charakteru těchto příjmů v letech 2014–2018. Ovšem je opět nutné brát v úvahu, že se jedná pouze o mechanický výpočet, jak by se situace vyvíjela, pokud by vláda vyjednávala stejným způsobem jako v uplynulých letech.

Následující, druhou hlavní částí příjmů z Evropského rozpočtu, je Zemědělství. Kategorie Zemědělství se dále člení na 5 částí, a to:

- Tržní operace,
- přímé platby,
- rozvoj venkova,
- veterinární opatření a
- rybářství.

V následující Tabulce 22 jsou vyčísleny hodnoty jednotlivých částí Zemědělství v letech 2013-2014.

Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Tržní operace	14,25	15,22	15,96	26,06	25,69	14,02
Přímé platby	818,04	878,07	879,77	824,95	828,76	824,71
Rozvoj venkova	367,32	279,70	233,73	343,36	258,83	321,96
Veterinární opatření	1,49	0,60	0,80	0,91	1,42	2,38
Rybářství	1,91	0,00	6,83	0,88	0,18	5,36
Zemědělství celkem	1203,00	1173,60	1137,09	1196,15	1114,89	1168,42

Zdroj: Ministerstvo financí, 2018

V posledním řádku Zemědělství celkem, jsou vyčísleny celkové příjmy z Evropského rozpočtu v jednotlivých letech. Tyto příjmy mají opět klesající charakter.

Pro predikci je, jako v předchozích výpočtech, využito řetězových indexů.

Tabulka 22 Řetězové indexy Zemědělství v letech 2014–2018

Rok	2014	2015	2016	2017	2018
Tržní operace	1,0683	1,0485	1,6326	0,9859	0,5456
Přímé platby	1,0734	1,0019	0,9377	1,0046	0,9951
Rozvoj venkova	0,7615	0,8357	1,4690	0,7538	1,2439
Veterinární opatření	0,4060	1,3180	1,1461	1,5552	1,6747
Rybářství	x	x	0,1285	0,2083	29,3028
Zemědělství celkem	0,9756	0,9689	1,0519	0,9321	1,0480

Zdroj: Vlastní zpracování

V předchozí Tabulce 22 jsou vypočítané řetězové indexy jednotlivých částí zemědělství v letech 2014–2018. U kategorie Rybářství jsou vyčísleny řetězové indexy pouze v letech 2016–2018, protože v předchozích dvou letech nedošlo k příjmům.

Pro finální výpočet predikce bylo opět vypočítáno průměrné tempo růstu jednotlivých částí Zemědělství.

$$\text{Průměrné tempo růstu Tržních operací} = \sqrt[5]{0,9837} = 0,99671238$$

$$\text{Průměrné tempo růstu Přímých plateb} = \sqrt[5]{1,0082} = 1,00162678$$

$$\text{Průměrné tempo růstu Rozvoje venkova} = \sqrt[5]{0,8765} = 0,97398479$$

$$\text{Průměrné tempo růstu Veterinárních opatření} = \sqrt[5]{1,5974} = 1,09820513$$

$$\text{Průměrné tempo růstu Rybářství} = \sqrt[3]{0,7845} = 0,95261136$$

Z předchozích výpočtů je patrné, že průměrný roční přírůstek byl zaznamenán pouze u Přímých plateb a Veterinárních opatření. U Přímých plateb příjmy v průměru ročně rostly o 0,16 % a u Veterinárních opatření byl průměrný roční nárůst 9,82 %. Ostatní části Zemědělství měly v průměru nepatrné roční úbytky. U Tržních operací to bylo o 0,33 %, u Rozvoje venkova to bylo o 2,6 % a u Rybářství, které bylo počítáno pouze za 3 roky, to byl průměrný roční úbytek 7,77 %.

Pomocí průměrného tempa růstu se vypočítá predikce následujícího roku tím způsobem, že se násobí hodnota v roce minulém průměrným tempem růstu, jak bylo uvedeno již dříve.

Tabulka 23 Predikce Zemědělství v mld. EUR

Rok	2019	2020	2021	2022	2023
Tržní operace	13,97	13,92	13,88	13,83	13,79
Přímé platby	826,05	823,34	820,63	817,93	815,24
Rozvoj venkova	313,59	312,56	311,53	310,50	309,48
Veterinární opatření	2,61	2,60	2,60	2,59	2,58
Rybářství	4,94	4,92	4,91	4,89	4,87
Zemědělství celkem	1161,16	1157,34	1153,54	1149,75	1145,97

Rok	2024	2025	2026	2027
Tržní operace	13,74	13,70	13,65	13,61
Přímé platby	812,56	809,89	807,23	804,57
Rozvoj venkova	308,47	307,45	306,44	305,43
Veterinární opatření	2,57	2,56	2,55	2,55
Rybářství	4,86	4,84	4,83	4,81
Zemědělství celkem	1142,20	1138,44	1134,70	1130,97

Zdroj: Vlastní zpracování

V předchozí Tabulce 23 jsou vyčísleny predikce v oblasti Zemědělství na roky 2019-2027. Je zde patrná klesající tendence, nicméně velmi mírná. Opět zde jde pouze o mechanický výpočet založený na dostupných informacích v předchozích letech. Pokud by se vše vyvíjelo stejně jako v letech minulých, příjmy v oblasti Zemědělství by poklesly o 30,19 mld. EUR, což je vzhledem k poklesu u Strukturálních akcí příznivější vývoj.

Následující, třetí částí příjmů z Evropského rozpočtu, jsou Programy EU. Do této skupiny se řadí:

- Budování institucí,
- komunitární programy.

V následující Tabulce 24 jsou vyčísleny částky příjmů části Programy EU.

Tabulka 24 Programy EU v mld. EUR

Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Budování institucí	-0,03	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Komunitární programy	105,06	194,30	128,14	167,38	186,69	186,69
Programy EU celkem	105,03	194,30	128,14	167,38	186,69	186,69

Zdroj: Ministerstvo financí, 2018

Jak je z předchozí Tabulky 24 patrné, k příjmům docházelo pouze v oblasti Komunitárních programů. V oblasti Budování investic Česká republika neobdržela v letech 2013–2018 téměř žádné příjmy.

V následující Tabulce 25 jsou stejným způsobem jako ve všech předešlých případech vypočítány řetězové indexy v oblasti Programů EU v letech 2014–2018.

Tabulka 25 Řetězové indexy Programů EU v letech 2014–2018

Rok	2014	2015	2016	2017	2018
Budování institucí	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Komunitární programy	1,85	0,66	1,31	1,12	1,00
Programy EU	1,85	0,66	1,31	1,12	1,00

Zdroj: Vlastní zpracování

Pro finální výpočet predikce bylo opět vypočítáno průměrné tempo růstu jednotlivých částí Programů EU.

$$\text{Průměrné tempo růstu Programů EU} = \sqrt[5]{0,77703} = 1,121861$$

Příjmy v oblasti Programů EU mají rostoucí tendenci. Průměrný roční přírůstek je 12,19 %. Pomocí průměrného tempa růstu se vypočítá predikce následujícího roku tím způsobem, že se násobí hodnota v roce minulém průměrným tempem růstu, jak bylo uvedeno již dříve.

Tabulka 26 Predikce příjmů v oblasti Programy EU v mld. EUR

Rok	2019	2020	2021	2022	2023
Budování institucí	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Komunitární programy	209,44	234,96	263,60	295,72	331,76
Programy EU	209,44	234,96	263,60	295,72	331,76

Rok	2024	2025	2026	2027
Budování institucí	0,00	0,00	0,00	0,00
Komunitární programy	372,18	417,54	468,42	525,50
Programy EU	372,18	417,54	468,42	525,50

Zdroj: Vlastní zpracování

V předchozí Tabulce 26 je vypočítaná predikce na následující programové období, konkrétně na roky 2019–2027. Jak je z tabulky patrné, oblast Budování investic se dále nikterak nevyvíjí, a to převážně z důvodu, že se i v tomto případě jedná pouze o mechanický výpočet. Jelikož se tato položka nijak nevyvíjela v letech 2014–2018, zůstává nadále nulová. Poměrně markantní progres je zaznamenán u položky Komunitární programy. Pokud by se opět předpokládalo stejně příznivý vývoj jako v uplynulých čtyřech letech, tato položka by se meziročně zvyšovala o 12,19 %. Celková hodnota oblasti Program EU je tedy shodná s hodnotami položky Komunitární programy.

Poslední část příjmů z Evropského rozpočtu jsou Předvstupní nástroje, jejichž hodnoty jsou vyobrazeny v následující Tabulce 27.

Tabulka 27 Předvstupní nástroje v mld. EUR

Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Phare	0,000	-0,073	0,000	0,000	0,000	-0,824
Ispa	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Sapard	-0,502	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Kompenzace	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Předvstupní nástroje	-0,502	-0,073	0,000	0,000	0,000	-0,824

Ministerstvo financí, 2018

Z předchozí Tabulky 27 je patrné, že hodnoty položek Předvstupních nástrojů, které tvoří Phare, Ispa, Sapard a kompenzace, jsou v letech 2013–2018 téměř nulové. Řetězové indexy, průměrné tempo růstu a následná predikce tedy v tomto případě počítána nebyla. Celkovou hodnotu příjmů z Evropského rozpočtu by tato položka ovlivnila jen minimálně nebo vůbec.

Tabulka 28 Celkové příjmy z Rozpočtu v letech 2019–2027v mld. EUR

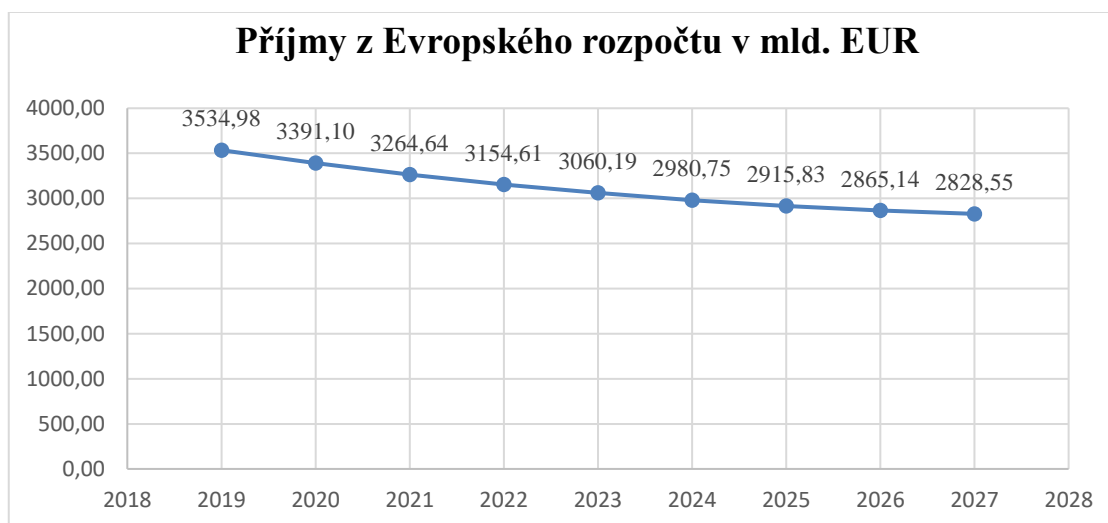
Rok	2019	2020	2021	2022	2023
Strukturální akce	2164,4	1998,8	1847,5	1709,1	1582,5
Zemědělství	1161,2	1157,3	1153,5	1149,7	1146,0
Programy EU	209,4	235,0	263,6	295,7	331,8
Celkové příjmy	3535,0	3391,1	3264,6	3154,6	3060,2

Rok	2024	2025	2026	2027
Strukturální akce	1466,4	1359,8	1262,0	1172,1
Zemědělství c	1142,2	1138,4	1134,7	1131,0
Programy EU	372,2	417,5	468,4	525,5
Celkové příjmy	2980,8	2915,8	2865,1	2828,5

Zdroj: Vlastní zpracování

V předchozí Tabulce 28 jsou vyčísleny celkové hodnoty příjmů, které by mohla Česká republika dostat z Evropského rozpočtu. Avšak jak už bylo uvedeno dříve, částky, které ročně z rozpočtu Česko dostane závisí na vyjednávání vlády České republiky. Jedná se tedy opět pouze o mechanický výpočet, založený na vývoji těchto příjmů v letech 2014–2018. Příjmy v oblasti Strukturálních akcí a Zemědělství mají v následujících letech klesající charakter. Pouze v oblasti Programy EU dochází k nárůstu. Celkově se příjmy meziročně snižují, a to o 2,75 %. K vyčíslení průměrného meziročního úbytku bylo jako v předešlých případech využito řetězových indexů a průměrného tempa růstu. Klesající tendence příjmů v Evropském rozpočtu je rovněž vyobrazena v následujícím Grafu 9.

Graf 9 Celkové příjmy z Evropského rozpočtu v mld. EUR

Zdroj: Vlastní zpracování

4.3.3 Predikce vývoje čisté pozice ČR v letech 2019–2027

Jak už bylo uvedeno v předchozích kapitálách, vstup do Evropské unie pro Českou republiku znamená každoročně přispívat určité finanční prostředky do Evropského rozpočtu. Rovněž však má právo na čerpání finančních prostředků zejména pro rozvoj země. Čistá pozice České republiky nám tedy udává, o kolik bylo odvedeno více či méně do Unie, než z ní bylo čerpáno. V následující Tabulce 29 jsou vyčísleny celkové příjmy neboli potenciální čerpání z Evropského rozpočtu a náklady pro následující roky 2019–2027 neboli odvody do Evropského rozpočtu.

Tabulka 29 Celkové příjmy a výdaje v mld. EUR

Rok	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Příjmy	3535	3391,1	3264,6	3154,6	3060,2	2980,8
Náklady	1705	1776,7	1852,3	1932,3	2016,9	2106,4

Rok	2025	2026	2027
Příjmy	2915,8	2865,1	2828,5
Náklady	2201,3	2301,9	2408,6

Zdroj: Vlastní zpracování

Predikovaná čistá pozice České republiky se vypočítá jako rozdíl mezi predikovanými příjmy a náklady. Tato čistá pozice je vyčíslena v následující Tabulce 30.

Tabulka 30 Čistá pozice ČR vůči Evropskému rozpočtu v mld. EUR

Rok	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Čistá pozice	1830	1614,4	1412,3	1222,3	1043,3	874,4

Rok	2025	2026	2027
Čistá pozice	714,5	563,2	419,9

Zdroj: Vlastní zpracování

Pro usnadnění následujícího porovnání vývoje čisté pozice ČR jsou v následující Tabulce 31 přepočítané hodnoty z EUR na české koruny. Pro přepočítání je využit kurz k 31.12.2018, který je dostupný na stránkách České národní banky.

$$EUR = 25,725 \text{ Kč}/EUR$$

Tabulka 31 Čistá pozice ČR v mil. Kč

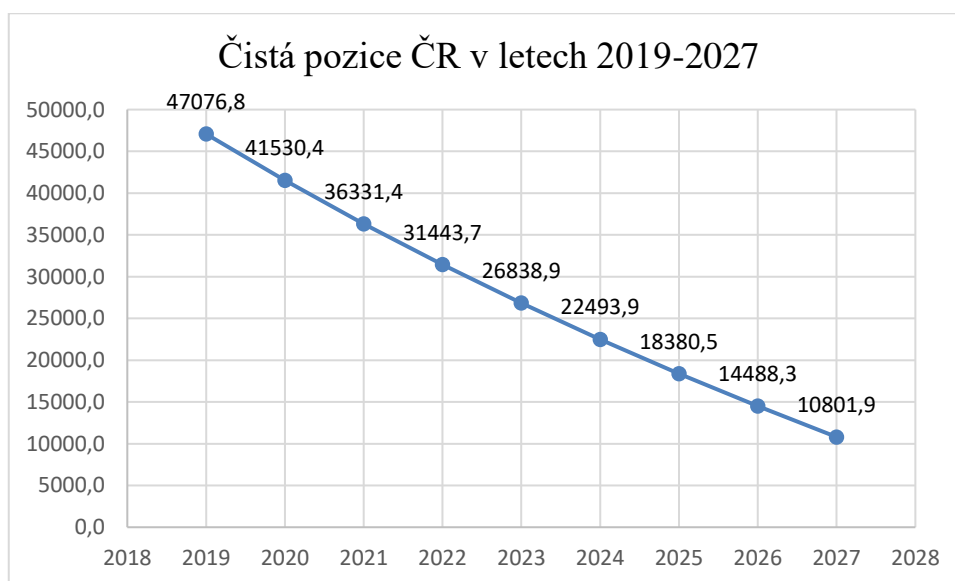
Rok	2019	2020	2021	2022	2023
Čistá pozice	47076,8	41530,4	36331,4	31443,7	26838,9

Rok	2024	2025	2026	2027
Čistá pozice	22493,9	18380,5	14488,3	10801,9

Zdroj: Vlastní zpracování

Z následujícího Grafu 10 je patrné, že predikovaná čistá pozice České republiky vůči Evropskému rozpočtu má markantně klesající tendenci.

Graf 10 Čistá pozice České republiky v letech 2019–2027

Zdroj: Vlastní zpracování

4.4 Konkrétní čerpání dotací v období 2014–2020

Na strukturální a investiční fondy vyhradila Evropská unie v programovém období 2014-2020 částku celkem 454 mld. EUR. Tato částka je alokována prostřednictvím pěti evropských fondů, a to:

- ERDF – Evropský fond pro regionální rozvoj,
- CF – Kohezní fond,
- ESF – Evropský sociální fond,
- EAFRD – Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova,
- EMFF – Evropský námořní a rybářský fond

V programovém období 2014-2020 bylo vyhraněno na regionální politiku a politiku soudržnosti zhruba 350 mld. EUR.

Tabulka 32 Alokace zdrojů ze strukturálních fondů mezi státy EU v období 2014-2020

Pořadí	Stát	Alokované zdroje
1.	Polsko	76,87
2.	Itálie	31,67
3.	Španělsko	27,94
4.	Rumunsko	22,54
5.	Česká republika	21,64
6.	Maďarsko	24,54
7.	Portugalsko	21,34
8.	Německo	18,27
9.	Řecko	15,24
10.	Francie	14,76
11.	Slovensko	13,77
12.	Spojené království	10,97
13.	Chorvatsko	8,46
14.	Bulharsko	7,42
15.	Litva	6,71
16.	Lotyšsko	4,42
17.	Estonsko	3,53
18.	Slovinsko	3,01
19.	Belgie	2,02
20.	Švédsko	1,76
21.	Finsko	1,3
22.	Irsko	1,02
23.	Nizozemsko	1,01
24.	Rakousko	0,98
25.	Malta	0,7
26.	Kypr	0,7
27.	Dánsko	0,41

28.	Lucembursko	0,04
	EU28	349,35

Zdroj: Evropská komise, 2018

Jak je z předchozí Tabulky 31 patrné, pro Českou republiku bylo v současném programovém období vyhrazeno zhruba 22 mld. EUR a nachází se tak na 5. místě ze všech členských států Evropské unie.

Pravidlo n+3/n+2 je administrativním nástrojem k zajištění plynulosti čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů. Pravidlo určuje, že alokace podpory pro n-tý rok musí být vyčerpána bezprostředně v následujících 3 resp. 2 letech. V programovém období 2014–2020 platí pro roky 2015, 2016 a 2017 pravidlo n+3 a pro roky 2018 a 2019 pravidlo n+2. Prostředky, které nejsou vyčerpány k danému roku podléhají automatickému zrušení závazku neboli propadnou. Alokace podpory je tak snížena o nevyčerpané prostředky, které jsou zpětně zaslány zpět do Evropského rozpočtu. (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2011)

Tabulka 33 Čerpání v období 2014-2020 v Kč

Program	Alokace vyhlášených výzev	Počet zaregistrovaných žádostí o podporu	Počet projektů s vydaným právním aktem	Finanční prostředky v právních aktech o poskytnutí / převodu podpory
IROP	137 344 444 769 Kč	12 173	6 889	94 379 960 658 Kč
OP D	155 164 834 002 Kč	452	161	82 928 611 364 Kč
OP PIK	151 417 843 819 Kč	18 711	6 987	60 250 211 102 Kč
OP PPR	6 851 589 700 Kč	1 504	801	3 611 180 362 Kč
OP R	1 426 869 099 Kč	929	646	533 355 696 Kč
OP TP	5 766 868 350 Kč	196	161	4 587 877 984 Kč
OP VVV	87 040 150 225 Kč	16 296	10 679	59 576 760 936 Kč
OP Z	64 272 672 697 Kč	15 387	5 667	49 000 428 387 Kč
OP ŽP	85 324 480 000 Kč	10 356	5 712	48 744 631 647 Kč
PRV	50 650 262 012 Kč	207 495	188 828	39 649 578 420 Kč
Celkem	745 260 014 672 Kč	283 499	226 531	443 262 596 557 Kč

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2018

V předchozí Tabulce 32 je soupis dosavadního čerpání dotací České republiky z fondů Evropské unie. Celková částka 745,3 mld. Kč tvoří 128 % hlavní alokace období 2014-2020, která činí 580,9 mld. Kč. Za dobu trvání Dohody o partnerství (dále DoP) byly do 31. července 2019 vydány právní akty o poskytnutí / převodu podpory za 443,3 mld. Kč, tj. 76,3 % hlavní alokace DoP. Nejvíce finančních prostředků vzhledem k hlavní alokaci

programu bylo proplaceno v případě Programu rozvoje venkova, operační program (dále OP) Zaměstnanost a OP Výzkum, vývoj a vzdělávání. (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2018)

Pro predikci předpokládaného čerpání finančních prostředků v programovém období 2014-2020 ve zbývajících letech byla stanovena průměrná roční hodnota vydaných právních aktů a pomocí této hodnoty byla dopočítána hodnota právních aktů ve zbylých letech. Dle této simulace se v aktuálním programovém období vyčerpá 94,33 %, které jsou pro Českou republiku k dispozici. Předpokladem výpočtu je fakt, že by byly všechny vydané akty skutečně vyplaceny.

Tabulka 34 Průměrná roční hodnota vydaných právních aktů k 31.12.2018 v mld. Kč

Rok	2014	2015	2016	2017	2018
Průměrná roční hodnota vydaných právních aktů k 31.12.2018	78,28	78,28	78,28	78,28	78,28

Zdroj: Vlastní zpracování

V předchozí Tabulce 34 je vypočítaná průměrná roční hodnota vydaných právních aktů k 31.12.2018. Celková hodnota vydaných právních aktů k 31.12.2018 činila 391,4 mld. Kč. Za předpokladu, že se zbylé dva roky programového období bude v průměru čerpat stejná částka, jako tomu bylo doteď, bude celková hodnota vydaných právních aktů k 31.12.2020 činit 547,96 mld. Kč.

Tabulka 35 Predikce vyčerpání finančních prostředků v programovém období 2014-2020 v mld. Kč

Průměrná roční hodnota vydaných právních aktů k 31.12.2018	78,28
Hodnota vydaných právních aktů za celé programové období	547,96
Alokace pro programové období 2014-2020	580,9

Zdroj: Vlastní zpracování

Vydané právní akty jsou to, co bude skutečně vyčerpáno. Při výpočtu nebylo počítáno s proplacenými prostředky. K 31.12.2018 tj. za pět ze sedmi let trvání programového období bylo vyplaceno pouze 185,3 mld. Kč. Z toho lze usuzovat, že více finančních prostředků je vyplaceno ke konci programového období.

Pro srovnání v programovém období 2007-2013 využila Česká republika 96,4 % vyjednaných prostředků, konkrétně se jednalo o 24,8 mld. EUR z přidělených 25,8 mld. EUR.

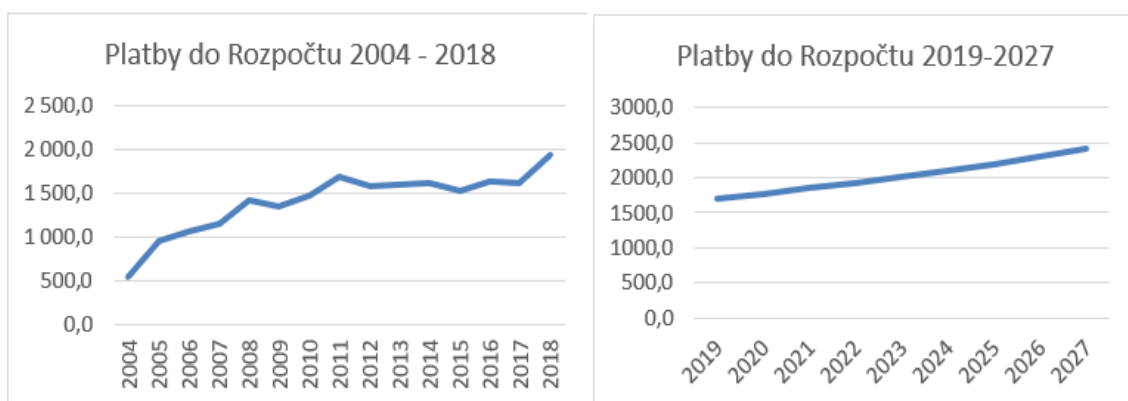
V minulém programovém období tedy nebylo vyčerpáno 3,6 % přidělené částky. Podle vypočítané predikce pravděpodobně nedojde k vyčerpání celé částky ani současné programové období, které končí v roce 2020. Podle predikce by se nemělo vyčerpat cca 5,67 %.

5. ANALÝZA VÝSLEDKŮ

Pro sestavení predikce čisté pozice České republiky bylo nutné vypočítat nejdříve celkovou sumu ročních odvodů do Evropského rozpočtu a následně vypočítat čerpání peněžních prostředků do České republiky. Pro vyčíslení přibližného vývoje čisté pozice bylo využito řetězových indexů a průběžného tempa růstu jednotlivých ukazatelů.

V případě plateb do Evropského rozpočtu se prováděla analýza třech hlavních zdrojů. Tradiční vlastní zdroje (cla), zdroje z DPH a z hrubého národního důchodu.

Obrázek 2 Porovnání plateb do Rozpočtu v mld. EUR

Zdroj: Vlastní zpracování

Od vstupu do Evropské unie, tedy od roku 2004 do roku 2018, jak je možno vidět na Obrázku 2 vlevo, se platby do Evropského rozpočtu až na malé výjimky zvyšují. Od roku 2014 mají čistě rostoucí tendenci. Jelikož tyto data byly využity při výpočtu predikce pro roky 2019–2027, platby do rozpočtu se i v tomto časovém úseku vyvíjí s rostoucí tendencí. Tato predikce je tedy vyobrazena v Obrázku 2 vpravo. Křivka je rostoucí, bez výhylek, a to zejména z důvodu mechanického výpočtu této predikce. Pomocí řetězových indexů bylo spočítané průměrné roční tempo růstu, kterým se tyto platby v průměru zvyšovaly. Tímto tempem se poté roznásobily následující roky. V budoucnu se tedy platby České republiky do Evropské unie navýší, nicméně není zde brán v úvahu budoucí ekonomický vývoj a cykličnost ekonomiky.

Dále je nutné zmínit, že do výpočtu nejsou zahrnuté nově zavedené vlastní zdroje, které budou součástí plateb do Evropského rozpočtu v novém Víceletém finančním rámci v letech 2021–2027. Mezi tyto zdroje, jak už bylo uvedeno dříve, patří:

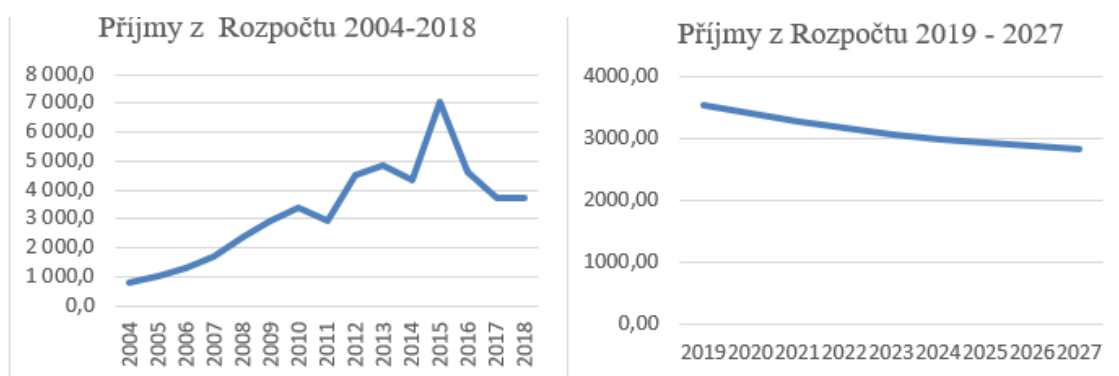
- 3% sazba uplatňovaná na nový společný konsolidovaný základ daně z příjmů právnických osob,
- 20% podíl z výnosů z dražeb v rámci systému EU pro obchodování s emisemi,
- příspěvek členských států vypočítaný na základě množství recyklovaných plastových obalových odpadů v každém členském státě.

Celkové platby České republiky se tedy ještě o něco navýší.

V případě příjmů z Evropské unie byly analyzovány kategorie:

- Strukturální akce,
- Zemědělství,
- Programy EU a
- Předvstupní nástroje.

Obrázek 3 Porovnání příjmů z Evropského rozpočtu v mld. EUR

Zdroj: Vlastní zpracování

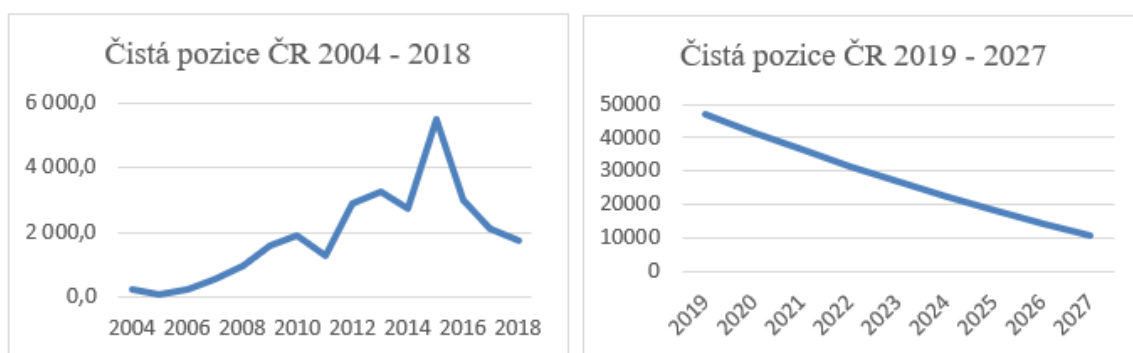
Na Obrázku 3 vlevo je vyobrazena křivka příjmů z Evropské unie od vstupu do Evropské unie v roce 2004 až do roku 2018. Do roku 2015 je možné vidět rostoucí tendenci křivky příjmů z rozpočtu. Nicméně od roku 2016 tato křivka začala klesat. Pro predikci příjmů v následujícím programovém období bylo využito časové rozmezí v letech 2014–2018, kterého je tento zlom součástí. Po výpočtu průměrného tempa růstu pomocí řetězových indexů vyšlo, že v tomto úseku příjmy z rozpočtu průměrně ročně klesaly. To se tedy promítlo i do predikce příjmů v letech 2019–2027. Na Obrázku 3 je vyobrazena klesající křivka příjmů z Evropské unie.

Predikce příjmů je opět založena pouze na mechanickém výpočtu, kdy se bere v potaz pouze vývoj v uplynulých 5 letech. To, kolik Česká republika dostane každoročně

z rozpočtu Evropské unie, záleží především na vyjednávacích schopnostech konkrétní vlády. Nelze tedy přesně odhadnout, kolik budou činit každoroční příjmy v následujících letech. Jedná se tedy pouze o spekulativní predikci vývoje v budoucích letech.

Celková čistá pozice je poté vypočtena odečtením těchto predikovaných příjmů a odvodů. Jedná se pouze o spekulativní predikci založenou na historickém vývoji použitých dat dostupných na webových stránkách Ministerstva financí České republiky.

Obrázek 4 Porovnání Čisté pozice České republiky v mld. EUR

Zdroj: Vlastní zpracování

Ne předchozím Obrázku 4 je zobrazeno porovnání čisté pozice České republiky. Vlevo je opět časové období od roku 2004 do roku 2018. Je patrné, že do roku 2015 dochází opět k rostoucí tendenci čisté pozice, kdy jsme, jako Česká republika, dostávali z Evropské unie každoročně vyšší obnos finančních prostředků. Od roku 2015 je křivka čisté pozice opět klesající. Snížení čisté pozice v porovnání s předchozími roky je podle ministerstva zapříčiněno tím, že do let 2015 a 2016 se koncentrovaly platby z dočerpávaného programového období 2007 až 2013, zatímco v roce 2017 již většinu příjmů tvořily příjmy z nově nabíhajícího programového období 2014 až 2020.

Obrázek 4 vpravo potvrzuje tento klesající trend i v následujícím programovém období v letech 2019–2027.

I když je z grafů patrné, že se částka získaná z Evropské unie bude postupem let snižovat, stále se Česku jeho členství v Unii poměrně vyplácí.

Jedním z důvodů snížení čisté pozice je fakt, že Česko bohatne, a proto bude mít menší nárok na podporu určenou chudším státům. Dalším důvodem je, podle Hospodářských novin také to, že bude v novém programovém období méně finančních prostředků na

dotace pro chudší země. Země Evropské unie chtějí dát více prostředků na nové priority, jako je snaha řešit migraci či zajištění bezpečnosti.

Čistá pozice bude s největší pravděpodobností i v následujících 9 letech stále kladná a Česká republika tak zůstane stejně jako v předchozích letech čistým příjemcem peněz z Evropské unie. Pro srovnání například u prvních zemí Evropské unie, jako jsou Německo, Francie, Itálie a Velká Británie, převyšuje objem odvodů na příjmy.

Co se týče čerpání dotací v současném programovém období 2014-2020, byly za dobu trvání Dohody o partnerství (dále DoP) do 31. července 2019 vydány právní akty o poskytnutí / převodu podpory za 443,3 mld. Kč, tj. 76,3 % hlavní alokace DoP. Pro určení přibližného procenta čerpání na konci programového období byla provedena predikce. Byla stanovena průměrná roční hodnota vydaných právních aktů a pomocí této hodnoty byla dopočítána hodnota právních aktů ve zbylých letech. Dle této simulace se v aktuálním programovém období vyčerpá 94,33 %, které jsou pro Českou republiku k dispozici. Předpokladem výpočtu je fakt, že by byly všechny vydané akty skutečně vyplaceny.

6. ZÁVĚR

Od vstupu České republiky do Evropské unie 1. května 2004 již uběhlo téměř 15 let. Pro Čechy a ostatní národy, které vstoupily do Evropské unie při velkém rozšíření v roce 2004, znamenalo členství v mezinárodní organizaci vyspělých západních států symbolický návrat k euroatlantickému civilizačnímu okruhu, z něhož je násilně vytrhlo poválečné rozdělení světa.

Evropská unie, jakožto instituce, sestavuje každoročně vlastní rozpočet. Z tohoto důvodu se v Unii sestavuje tzv. Víceletý finanční rámec, který je vždy na období 7 let, v němž je zakotvena i institucionální dohoda o rozpočtové kázni, spolupráci v rozpočtových záležitostech a o řádném finančním řízení. V současné době je aktuální Víceletý finanční rámec na období 2014–2020, který už se pomalu chýlí ke konci a nahrazovat ho bude Víceletý finanční rámec 2021–2027, který s sebou přinese i řadu změn. Měl by reagovat na momentální situace v Evropě a na její nové priority. Očekává se, že bude hrát Evropa větší roli při zajišťování stability, a především bezpečnosti v dnešním velmi nestabilním světě. Dojde k posílení finančních prostředků na ochranu hranic, migraci či azylovou politiku.

Další velkou novinkou bude rozšíření nových vlastních zdrojů o 3% sazbu uplatňovanou na nový společný konsolidovaný základ daně z příjmů právnických osob, 20% podíl z výnosů z dražeb v rámci systému EU pro obchodování s emisemi a příspěvek členských států vypočítaný na základě množství recyklovaných . Tyto tři zdroje ještě více navýší jednotlivé platby členských států do rozpočtu.

Česká republika tak od vstupu do Unie má povinnost přispívat ročně do rozpočtu Evropské unie procentní částku, naopak má právo každoročně čerpat finanční prostředky v podobě dotací. Rozdíl mezi odvody a příjmy se nazývá čistá pozice České republiky a doposud se již od roku 2004 pohybovala v kladných číslech.

Česko už za roky 2004-2018 dostalo z EU o téměř 700 miliard korun více, než do ní odvedlo. Do roku 2015 se čistá pozice neustále zvyšovala, nicméně od roku 2016 se každoročně o něco snížila. Jedním z důvodů snížení čisté pozice je fakt, že Česko bohatne, a proto bude mít menší nárok na podporu určenou chudším státům. Podle vypočtené predikce se bude čistá pozice postupně snižovat i v nadcházejícím programovém období 2021-2027. Jednak se budou zvyšovat odvody České republiky, ať

už z důvodu ekonomického růstu země, či tím, že bude v novém programovém období méně finančních prostředků na dotace pro chudší země. Země Evropské unie chtějí dát více prostředků na nové priority, jako je snaha řešit migraci či zajištění bezpečnosti.

Z výsledků sestavení predikované čisté pozice je tedy patrné, že bude i v následujícím programovém období kladná a Česká republika tak zůstane stejně jako v předchozích letech čistým příjemcem peněz z Evropské unie. Nicméně, jak už zde bylo několikrát řečeno, jedná se pouze o mechanický výpočet založený na vývoji historických dat, konkrétně z období 2014–2018. Skutečný vývoj čisté pozice České republiky bude dle mého názoru ještě více klesající, jelikož do predikce odvodů nejsou započítané nové vlastní zdroje. Co se týče příjmů z Rozpočtu, jde pouze také o odhad. Doposud nejsou známá konkrétní čísla, kolik by Česká republika měla ročně obdržet, ale opět by se měla opakovat klesající tendence těchto příjmů.

V současném programovém období 2014-2020 bylo České republice vyčleněno 580,9 mld. Kč. K 31. července 2019 byly vydány právní akty o poskytnutí / převodu podpory v hodnotě 443,3 mld. Kč, tj. 76,3 % hlavní alokace DoP. Pro predikci předpokládaného čerpání finančních prostředků v programovém období 2014-2020 ve zbývajících letech byla stanovena průměrná roční hodnota vydaných právních aktů a pomocí této hodnoty byla dopočítána hodnota vydaných právních aktů ve zbylých letech. Pokud tedy bude vydávání právních aktů postupovat obdobným tempem jako doposud vyčerpá se 95 % prostředků, které jsou pro Českou republiku k dispozici. Ani v minulém programovém období nebyla vyčerpaná celá poskytnutá částka, ale celkové čerpání proběhlo z 96,4 % vyjednaných prostředků.

Nejvíce finančních prostředků vzhledem k hlavní alokaci programu bylo proplaceno v případě Programu rozvoje venkova, operační program Zaměstnanost a OP Výzkum, vývoj a vzdělávání.

Z těchto výsledků je však patrné, že Česká republika plně nevyčerpává poskytnuté peněžní prostředky z Evropské unie.

Nicméně nutno podotknout, že Česká republika se za posledních 15 let rozvinula a jako stát stále bohatne. Velkou zásluhu na tom mají právě finanční pomoci z Evropské unie. Bez těchto příspěvků by spousta projektů nemohlo být realizováno.

9. SUMMARY

The Czech Republic has been a part of the European Union since 2004. From the 1st of May 2004 has the Czech Republic rights and obligations towards this institution. The aim of the thesis is to evaluate the balance of the Czech Republic against the European budget, assessment of the development of the Czech Republic's Net Position and an assessment the use of subsidies by the Czech Republic.

The Czech Republic makes payments to the European budget every year but receives subsidies. The difference between revenues and expenses is called The Net Position. The Net Position of the Czech Republic has been positive since 2004. It has been increasing every year but since 2015 it has started to decline.

In the practical part of the thesis I tried to predict the development of The Net Position for the next programming period. Chain indexes and average growth rates were used for the calculation. Historical data for 2014 to 2018 were also used. It turned out that The Net Position would continue to decline in the next programming period. However, the calculation is only mechanical. It is based on past developments. New own resources are not included in the budget payments, so they will be even higher than predicted in the future. The prediction of revenue from the Budget is only speculative, because in this case it depends on the negotiations by our government.

One of many reasons why the Net Position will decline is because the Czech Republic is getting richer. Another reason is that in the new programming period will be less funding for subsidies for poorer countries. European Union countries want to give more money to new priorities, such as tackling migration or ensuring security.

In the second part of the practical part, an analysis of the drawing of subsidies in the current programming period was carried out. Using the predict, the approximate percentage of total drawing was determined.

However, it should be noted that the Czech Republic has developed over the past 15 years and is still getting richer as a stat. The financial assistance from the European Union has a great merit in this. Without these contributions, many projects could not be implemented.

Key words: The European union, European budget, the Net position, The Czech Republic, revenues, expenses

JEL Classification: H77, H5, H68, F15

7. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

- Ackrill, R. (2000). *The European Union Budget, the Balanced Budget Rule and the Development of Common European Policies*. Načteno z Jstore: <https://www.jstor.org/stable/4007764?Search=yes&resultItemClick=true&searchText=the&searchText=european&searchText=budget&searchUri=%2Faction%2FdoBasicSearch%3FQuery%3Dthe%2Beuropean%2Bbudget%26amp%3Bacc%3Don%26amp%3Bwc%3Don%26amp%3Bfc%3Doff%26amp%3Bgroup>
- Český statistický úřad. (2003). *Referendum o přistoupení České republiky k Evropské unii*. Načteno z Český statistický úřad, ČÚS: <https://www.volby.cz/pls/ref2003/re13?xjazyk=CZ>
- Delasnerie, A. (Říjen 2018). *The Union's revenue*. Načteno z Fact Sheets on the European Union: http://www.europarl.europa.eu/ftu/pdf/en/FTU_1.4.1.pdf
- EUROPEAN ANTI-FRAUD OFFICE, O. (2017). *OLAF in figures*. Načteno z OLAF: https://ec.europa.eu/anti-fraud/investigations/fraud-figures_cs
- European Commission. (9. Leden 2018). *Figures and documents*. Načteno z Budget - Multiannual Financial Framework .
- European Commission. (2. Květen 2018). *European Commission - Press release*. Načteno z European Commission: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-3570_en.htm
- European Commission. (2. Květen 2018). *EU budget for the future*. Načteno z Publications Office of the European Union : <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/20d5496b-526a-11e8-be1d-01aa75ed71a1/language-en>
- European Parliament. (4. Červen 2017). *Budgetary Procedure*. Načteno z European Parliament: http://www.europarl.europa.eu/infographic/budgetary-procedure/index_en.html
- Evropská komise. (2018). *European Structural and Investment Funds*. Načteno z European Commission: <https://cohesiondata.ec.europa.eu/2014-2020/2014-2020-Financial-Allocations-by-Member-State-Br/pi4w-3vc9/data>

- Evropská komise. (2. Květen 2018). *Moderní rozpočet EU pro Unii, která chrání, posiluje a brání*. Načteno z Úřad pro publikace Evropské unie: <https://publications.europa.eu/cs/publication-detail/-/publication/f6f4eb5a-5269-11e8-be1d-01aa75ed71a1/language-cs/format-PDF/source-99938437>
- Evropská komise. (2. Květen 2018). *Modernizace příjmové strany rozpočtu EU*. Načteno z Úřad pro publikace Evropské unie: <https://publications.europa.eu/cs/publication-detail/-/publication/d94c9a87-5269-11e8-be1d-01aa75ed71a1/language-cs/format-PDF/source-99964517>
- Evropská komise. (Listopad 2014). *Politiky Evropské unie: Rozpočet*. Načteno z Evropská unie: https://europa.eu/european-union/topics_cs
- Evropská komise. (17. Červen 2015). *Základní informace*. Načteno z Ministerstvo financí ČR: <https://www.mfcr.cz/cs/zahranicni-sektor/hospodareni-eu/rozpocet-eu/zakladni-informace>
- Evropská unie. (30. Března 2010). *Konsolidované znění Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii*. Načteno z Eur-Lex : <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2010:084:FULL&from=CS>
- Evropská unie. (2011). *Návrh Evropské komise na Víceletý finanční rámec pro období 2014 – 2020*. Načteno z eAGRI: http://eagri.cz/public/web/file/217004/Navrh_Evropske_komise_na_vicelety_financni_ramec_pro_obdobi_2014___2020__publikace_.pdf
- Evropská unie. (26. Říjen 2012). *Konsolidované znění Smlouvy o Evropské unii a Smlouvy o fungování Evropské unie*. Načteno z EUR-LEX: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/cs/TXT/?uri=CELEX%3A12012E%2FTXT>
- Evropská unie. (25. Říjen 2012). *Nariženi č. 966/2012 Evropského parlamentu a Rady ze dne 25. října 2012*. Načteno z EUR - LEX: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32012R0966&from=CS>
- Evropská unie. (2018). *GENERAL BUDGET OF THE EUROPEAN UNION FOR THE FINANCIAL YEAR 2018*. Načteno z Rozpočet on-line: <https://eur-lex.europa.eu/budget/data/General/2018/cs/GenRev.pdf>

- Evropský úřad pro boj proti podvodům. (10. Duben 2018). *Naše činnost*. Načteno z OLAF: https://ec.europa.eu/anti-fraud/about-us/mission_cs
- Fontain, P. (Leden 2014). *Europe in 12 lessons*. Načteno z Publications Office of the European Union: <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/2d85274b-0093-4e38-896a-12518d629057>
- Gay, J. (Říjen 2018). *ROZPOČTOVÁ KONTROLA*. Načteno z Fact Sheets on the European Union: http://www.europarl.europa.eu/ftu/pdf/cs/FTU_1.4.5.pdf
- Hrbková, J., & kolektiv, a. (2015). *Společenské vědy pro techniky: Ekonomie, právo, politologie*. Praha: Grada Publishing.
- König, P., & kol., a. (2009). *Rozpočet a politiky Evropské unie, Příležitost pro změnu. 2. vydání*. Praha: C. H. Beck.
- Miličević, V. (Říjen 2018). *THE UNION'S EXPENDITURE*. Načteno z Fact Sheets on the European Union: http://www.europarl.europa.eu/ftu/pdf/en/FTU_1.4.2.pdf
- Ministerstvo financí. (26. Leden 2012). *Pozice vůči rozpočtu EU za rok 2011 – ČR čistým příjemcem o více než 30 mld. Kč*. Načteno z Ministerstvo financí ČR: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2012/2012-01-26-tiskova-zprava-5149-5149>
- Ministerstvo financí. (14. Leden 2015). *Víceletý finanční rámec 2014 – 2020*. Načteno z Ministerstvo financí ČR: <https://www.mfcr.cz/cs/zahranicni-sektor/hospodareni-eu/vicelety-financni-ramec/vicelety-financni-ramec-2014--2020-20232>
- Ministerstvo financí. (31. Leden 2018). *Česká republika získala v roce 2017 z rozpočtu EU o 55,4 mld. Kč více, než zaplatila*. Načteno z Ministerstvo financí ČR: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2018/ceska-republika-ziskala-v-roce-2017-z-ro-30913>
- Ministerstvo financí. (7. Srpen 2018). *Čistá pozice ČR ve vztahu k rozpočtu EU: 2004 - 2017*. Načteno z Ministerstvo financí ČR: <https://www.mfcr.cz/cs/zahranicni-sektor/hospodareni-eu/pozice-cr-vuci-rozpocet-eu/2018/cista-pozice-cr-ve-vztahu-k-rozpocet-eu-32613>
- Ministerstvo financí. (8. Březen 2018). *Rozpočet EU na rok 2018*. Načteno z Ministerstvo financí ČR: <https://www.mfcr.cz/cs/zahranicni-sektor/hospodareni-eu/rozpocet-eu/rocni-rozpocety-evropske-unie/2018/rozpocet-eu-na-rok-2018-31301>

- Ministerstvo zahraničních věcí. (6. Červen 2017). *Historie vstupu České republiky do EU*. Načteno z Ministerstvo zahraničních věcí ČR: https://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/cr_v_evrope/ceska_republika_a_eu/historie_vstupu_ceske_republiky_do_eu.html
- Ministerstvo promístní rozvoj. (31. Červenec 2019) *Čerpání v období 2014-2020*. (31. Červenec 2019). Načteno z DotaceEU.cz: <https://www.dotaceeu.cz/cs/Statistiky-a-analyzy/Cerpani-v-obdobi-2014-2020>
- Ministerstvo pro místní rozvoj. (Prosinec 2018). *Měsíční informace o implementaci ESI fondů v České republice*. Načteno z DotaceEU: https://www.dotaceeu.cz/getmedia/bff02708-55d2-4518-9af3-d507676525f2/Mesicni_informace_2018_12.pdf.aspx?ext=.pdf
- Ministerstvo pro místní rozvoj. (18. . Duben 2011). *Metodický pokyn NOK - MMR*. Načteno z Dotace EU: https://www.dotaceeu.cz/Dotace/media/SF_StaryWeb/import/N%C3%A1rodn%C3%AD%20org%C3%A1n%20pro%20koordinaci/Dokumenty/Metodick%C3%A9%20dokumenty/Metodika_pravidlo_n-3_final_e78bd64c-989d-49e1-9ef6-bb419baaa07a.pdf
- Ministerstvo financí. (22. Leden 2015). *Úvodní stránka Aktuálně Tiskové zprávy 2015 Čistá pozice České republiky vůči rozpočtu EU za rok 2014*. Načteno z Ministerstvo financí ČR: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2015/cista-pozice-ceske-republiky-vuci-rozpoc-20319>
- Ollikainen, M. (Říjen 2018). *VÍCELETÝ FINANČNÍ RÁMEC*. Načteno z http://www.europarl.europa.eu/ftu/pdf/cs/FTU_1.4.3.pdf
- Plašilová, L. (15. Únor 2019). *Víceletý finanční rámec pro období 2021 - 2027*. Načteno z EURACTIV: <https://euractiv.cz/section/evropske-finance/linksdossier/vicelety-financni-ramec-pro-obdobi-2021-2027/>
- Rada EU. (20. Prosinec 2013). *NAŘÍZENÍ RADY (EU, EURATOM) č. 1311/2013*. Načteno z Úřední věstník Evropské unie : <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R1311&from=LV>
- Zahradník, P. (2003). *Vstup do Evropské unie*. Praha: C. H. Beck.

8. SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ

Seznam obrázků

Obrázek 1 Schéma schvalování rozpočtu	17
Obrázek 2 Porovnání plateb do Rozpočtu v mld. EUR	62
Obrázek 3 Porovnání příjmů z Evropského rozpočtu v mld. EUR.....	63
Obrázek 4 Porovnání Čisté pozice České republiky v mld. EUR	64

Seznam tabulek

Tabulka 1 Příjmy Evropského rozpočtu za rok 2018 v Kč.....	19
Tabulka 2 Příspěvek ČR do příjmů rozpočtu EU v roce 2019 v Kč.....	20
Tabulka 3 Víceletý rozpočtový rámec 2014-2020.....	25
Tabulka 4 Rozpočet EU na rok 2018 (v mil. EUR).....	30
Tabulka 5 Výsledky za Českou republiku	31
Tabulka 6 Vývoj čisté pozice ČR v letech 2004-2011 v mil. Kč	33
Tabulka 7 Vývoj čisté pozice ČR v letech 20012-2017 mil. Kč	33
Tabulka 8 Alokace finančních prostředků pro jednotlivé okruhy	41
Tabulka 9 Tradiční vlastní zdroje (cla) v mld. EUR.....	44
Tabulka 10 Řetězové indexy 2014–2018.....	45
Tabulka 11 Predikce příspěvků ve formě tradičních zdrojů (cla) v mld. EUR	45
Tabulka 12 Zdroj z DPH v mld. EUR	46
Tabulka 13 Řetězové indexy v letech 2014–2018	46
Tabulka 14 Predikce zdrojů z DPH v mld. EUR	46
Tabulka 15 Hrubý národní důchod v mld. EUR.....	47
Tabulka 16 Řetězové indexy v letech 2014–2018	47
Tabulka 17 Predikce HND v mld. EUR	47
Tabulka 18 Celkové platby do Evropského rozpočtu v mld. EUR.....	48
Tabulka 19 Strukturální akce v mld. EUR.....	49
Tabulka 20 Řetězové indexy Strukturálních akcí v letech 2014–2018	50
Tabulka 21 Predikce strukturálních akcí v mld. EUR	51
Tabulka 22 Řetězové indexy Zemědělství v letech 2014–2018	52
Tabulka 23 Predikce Zemědělství v mld. EUR	53
Tabulka 24 Programy EU v mld. EUR	53

Tabulka 25 Řetězové indexy Programů EU v letech 2014–2018.....	54
Tabulka 26 Predikce příjmů v oblasti Programy EU v mld. EUR.....	54
Tabulka 27 Předvstupní nástroje v mld. EUR	55
Tabulka 28 Celkové příjmy z Rozpočtu v letech 2019–2027v mld. EUR	55
Tabulka 29 Celkové příjmy a výdaje v mld. EUR.....	56
Tabulka 30 Čistá pozice ČR vůči Evropskému rozpočtu v mld. EUR.....	57
Tabulka 31 Čistá pozice ČR v mil. Kč	57
Tabulka 32 Alokace zdrojů ze strukturálních fondů mezi státy EU v období 2014-2020	58
Tabulka 33 Čerpání v období 2014-2020 v Kč.....	59
Tabulka 34 Průměrná roční hodnota vydaných právních aktů k 31.12.2018 v mld. Kč	60
Tabulka 35 Predikce vyčerpání finančních prostředků v programovém období 2014-2020 v mld. Kč.....	60

Seznam grafů

Graf 1 Procentní vyjádření příjmů	20
Graf 2 Srovnání Víceletých finančních rámců	26
Graf 3 Procentní vyjádření hlasů referendu o vstupu do EU	32
Graf 4 Vývoj čisté pozice ČR v mld. Kč	33
Graf 5 Vývoj příjmů z rozpočtu a odvodů do rozpočtu v letech 2014-2017	35
Graf 6 Procentní rozložení příjmů v roce 2018	42
Graf 7 Procentní rozložení příjmů v roce 2027	42
Graf 8 Platby do Rozpočtu v mld. EUR	49
Graf 9 Celkové příjmy z Evropského rozpočtu v mld. EUR.....	56
Graf 10 Čistá pozice České republiky v letech 2019–2027	57